MINERVA MMIX

„Vállalod-e a végtelent ?”
/C. G. Jung/

©Varga Patrícia Minerva
©Bretus Imre/ARTendo
©HUMWARE Bt.

Köszönet azoknak, akik munkájukkal, támogató barátságukkal segítették Varga Patrícia Minerva katalógusának megjelenését. A kötetben látható alkotások Varga Patrícia Minerva tulajdonai.
Továbbá a Tenkely-gyűjtemény, a Völgyi-gyűjtemény, a Volksbank AG. Gyűjtemény (Bécs) és magángyűjtők tulajdonai.

Felelős szerkesztő:
Bretus Imre/ARTendo

A kötet tanulmányait Bretus Imre, Keserü Katalin művészettörténész, Szakolczay Lajos irodalom- és művészetkritikus, Szeifert Judit művészettörténész, Szemadám György festőművész, Szlaukó László (Knox), Szüts Miklós festőművész, Uhl Gabriella művészettörténész és Wehner Tibor művészettörténész írták.

Fordítás: Varga Judit Mária, Crow Zsófia Klára
Angol anyanyelvi lektor: Ronald Blackstone Crow
Fotók: Varga Patrícia Minerva, ARTendo, Tenkely Balázs, Zsemlye Ildikó

Katalógus design és nyomdai előkészítés: Varga Gábor Farkas

Címlapfotó:
Varga Patrícia Minerva: Planéta és szeráf III., 2005,
olaj, vászon, 70×100 cm, fotó: ARTendo

Nyomda: Nalors Grafika Kft., Vác

ISBN 978-963-06-7260-3

Felelős kiadó: Varga Patrícia Minerva
1044 Budapest, Megyeri u. 234.

Varga Patrícia Minerva festményeit szállítja:

A kötet megjelenését a Magyarországi Volksbank Zrt. támogatta.

Minden jog fenntartva. A kötet bármely részének bármilyen módszerrel, technikával történő másolása, terjesztése kizárólag a kiadó írásos hozzájárulásával történhet. Az előzetes írásos hozzájárulás nélkül tilos a kötet egészének vagy részeinek feldolgozása, értékesítése, terjesztése, adatbázisban történő tárolása, kereskedelmi forgalomba hozatala.

2009. július

„Vállalod-e a végtelent?”
/C. G. Jung/

METSZETEK VARGA PATRÍCIA MINERVA MŰVÉSZETÉHEZ 1989–2009

„Varga Patrícia (...) nekiáll, és egyszerűen föllapátolja a vászonra az egészet. Nincs fontolgatás, toporgás és tétovázás: FESTÉS VAN. És süvítenek a narancssárgák, kékek és feketék, fölkerülnek a fekete felhők és mindkét nap az égre, izzik a szántás, lüktetnek a dombok... És kész. És amikor jó, akkor bizony nagyon jó.”

Részlet Szüts Miklós festőművész, 2005. október 13-án,
a Kispesti Vigadó Galériában elmondott megnyitó beszédéből.

...A LOGOSZT ÉPP KIMONDTÁK…

Varga Patrícia Minerva az örvénylő terek művésze. Képeit nem könnyű megfejteni. Színes terek, sárga örvények, vörös indulatok, kettős napok, sötét testek és magányosnak tűnő figurák. Zavarba ejtő, hisz amit látunk, az modern, de mégis inkább archaikusan mély; nem finom ecsetvonásokból összerakott gloriettek, hanem elemi erővel megalkotott kiáltványok; fentről, a szakrálistól lefelé, az anyag felé.

Varga Patrícia Minerva képzelt világot teremt, nem olyat, amiben most élünk, hanem inkább olyat, amiben érdemes lenne élnünk. Nem szürkét, kaotikusat, buta, zajokkal teli, felszínes bulvárvilágot. Tudatosan vagy inkább megérzésből színpompás, archaikus, mély, szakrális tereket teremt, ahol az ünnep valódi ünnep, ahol totemoszlopok jelölik ki a világ rendjét, ahol az ember nem nárcisztikusan áll önmaga fényében, önmagát fényezve, hanem a kozmikus térben, annak részeként szimbiózisban forr össze a szellemmel. Ahol a teremtés még kitapintható, ahol a logoszt épp kimondták, ahol a kinyilatkoztatást még mindenki érti. Azt a pillanatot ragadja meg, amit azok élhettek át, akik ott voltak, amikor Mózes szétválasztotta a tengert, vagy amikor Jézus borrá változtatta a vizet. Felkavaró, provokatív...

Bretus Imre
szerkesztő

Cím nélkül / Untitled, 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 20×30 cm

MENNI KELL, HAJÓZNI SZÜKSÉGES

Varga Patrícia (...) nekiáll, és egyszerűen föllapátolja a vászonra az egészet. Nincs fontolgatás, toporgás és tétovázás: FESTÉS VAN. És süvítenek a narancssárgák, kékek és feketék, fölkerülnek a fekete felhők és mindkét nap az égre, izzik a szántás, lüktetnek a dombok... És kész. És amikor jó, akkor bizony nagyon jó.

Csakhogy... Csakhogy a dolog persze nem ilyen egyszerű. (...) Ott a vásznon valami vadonatúj, sohasem-volt dolog születik, nincs rokona, se boldog őse, és a nyomorult festőnek fogalma sincs, NEM LEHET arról, hogy mi történik. Nem tudja (...) Minerva sem (...) pontosan, hogy merre lökdösi, tuszkolja a képet, annyit tud csak talán, hogy menni kell, hajózni szükséges.

Ezért annyira bosszantó, amikor – oly gyakran – a szerző üzenetéről locsognak a „szakemberek": értsük meg végre, a képek (könyvek, szimfóniák, filmek és édesbús slágerek) persze üzenetet visznek, csak nem a szerző üzenetét! Itt a szerző legfeljebb biciklis futár, teker vadul a benzingőzben keresztül a városon, igyekszik a legjobb útvonalat választani, de hogy mi van a csomagban, azt csak a feladó (talán Isten?) tudja, és tudják aztán a címzettek. Igen a címzettek, ti kedves barátaim, hiszen nektek szól az üzenet. Persze a műszak végén a futárok is leszállnak a biciklikről, beülnek egy sörre valahová, és akkor már ők is címzettek lehetnek, más csomagok címzettjei.(...)

Abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy otthonomban bírhatom Varga Patrícia egy pompás képét. Nos, egy éve keressük a helyét a képnek a lakásban, a feladat alig megoldható, ugyanis ez a kép úgy rúg le minden képet maga mellől, jó képeket!, hogy rémülten próbálunk neki másik helyet keresni. Erő van benne és féktelenség. Dráma. Nem lehet Schubertet Sosztakoviccsal összeereszteni, mert mindkettő rosszul jár. De persze keressük a helyét rendületlenül: hiszen igencsak fontos darabja érzelmes kis gyűjteményünknek.

Részlet Szüts Miklós festőművész megnyitóbeszédéből.
Elhangzott a Kispesti Vigadó Galériában 2005. október 13-án

BENSŐ TÁJAK

Öreg mesterem mindig mondogatta, hogy a háromnevű emberekkel – különösen a képzőművészekkel, s ha történetesen nem Szinyei Merse Pálnak vagy Csontváry Kosztka Tivadarnak nevezik őket – csínján bánjak. Ezúton üzenem neki: megpróbálom.

Varga Patrícia Minerva képeit néhány évvel ezelőtt láttam először, s megvallom: nem kevés fejtörést okoztak akkor. (Most is!) Azóta egy kiállítóteremben negyven méterről is felismerem őket, de azt sem tudom: jó-e, ha valaki monomániásan ugyanazon stílusjegyeket mutatja fel ennyire fiatalon. Vagy csak tán arról van szó, hogy másként látja a dolgokat? (A sokak által ismert Czeizel Endre egyik tanulmányában például azt állítja, hogy El Greco forma- és Van Gogh színvilágát bizonyos szembetegségekkel lehet magyarázni, mely elméletet ugyan igen érdekesnek, ám részemről elfogadhatatlannak tartok.) Varga Patrícia Minerva képeit nézve én inkább arra gondolok: számunkra ismeretlen tájakon jár.

Korosztályában is külön helye van, hisz nem a „trendy" interdiszciplináris médiumok projektjein agyalva installálja a szcénát (elnézést kérek a csúnya szavakért, de én is „trendy" próbáltam lenni e helyt!), hanem kötődik bizonyos festészeti hagyományokhoz, s képein érződik az, hogy számára fontos a pasztell és a papír találkozásának a mikéntje, vagy éppen az olajfesték vastagsága és szaga.

Többnyire fekvő formátumú és nem hivalkodó méretű képeket fest.

Szóval ki kell mondanom: minden furcsasága mellett is szimpatikus lett a szememben ez a festészet, mert szeretem az árral szemben úszó emberek teljesítményeit. Azon alkotókéit, akiknek munkái öntörvényűségük, megközelíthetetlenségük, rejtélyességük folytán nem hagyják nyugodni az embert. Ezek a művek első látásra általában csak irritálnak, hisz nem tudom megítélni, hogy: szépek-e, jók-e vagy egyáltalán: hová sorolandók.

Varga Patrícia Minerva munkái is ilyen benyomást keltettek bennem annak idején, s bár már kezdem tanulni festészetének nyelvezetét, még ma is több bennem a kérdés, mint a válasz.

Mert hisz milyen „tájak" is azok (s bizony nem átallom idézőjelbe tenni a táj szót), amelyeken váratlan módon tűnik el a horizont, ahol az első látásra nádasnak hitt vegetáció az égbe tart, ahol a fűnek tűnő örvénylésben labirintusszerű ösvények vezetnek a semmibe, ahol a napszítta sárga-narancssárga felületbe fekete üszökként égnek bele a halott fáknak tűnő emberfigurák (esetleg emberfiguráknak tűnő fák?) vészjóslóan árválkodó árnyai, ahol földre zuhan az éltető nap korongja, s ahol fekete lyukak égnek az égbolt helyére feszített drapériába, mint ahogy Csernobil emléke égette agyunkba és sokak testébe a végítélet előérzetének stigmáit.

Varga Patrícia Minerva munkáinak jó részéről azt állítja – mint ezt egy nekem írt levele is tanúsíthatja –, hogy azok „valós, a tájban festett, igazi tájképek".

Nos, elhiszem, hogy az alkotó a tájban ült vagy állt, miközben festett, de szerintem festés közben inkább befelé figyelt, mint kifelé. Képei ugyanis arról ismerszenek meg számomra, hogy olyan expresszív nonfigurációk, amelyek ugyan többnyire tájasszociációkat keltenek, de a tájképfestészethez annyi közük van, mint mondjuk Kandinszkij korai képeinek.

Varga Patrícia Minerva nem az az éles szemű természetmegfigyelő, aki fittyet hányva égető forróságnak, dermesztő hidegnek, szélnek és esőnek, feltérképezi a látványt. Ő ennél veszélyesebb utakon jár. Saját belső sivatagain, dzsungelein, gleccserein és tengerein. Innen küldi számunkra e festményeknek álcázott üzeneteket – ha tetszik, afféle képeslapimitációkat –, melyeknek meghatározó ismérve az az önfeledtség, amelyet a kínai festők (nota bene!, a tájképfestők is) oly sokra becsültek. A tudás, hogy végül is sem a táj, sem a külvilág, sem semmiféle „trend", sem saját személyiségének kontrollálása, de talán még a festészet szakmai kötöttségeinek vállalása sem kötheti meg az ember kezét. Ez a rettenthetetlen utazó, amikor a „Szegény, szép, szörnyű halottak" földbe égett, fekete nyomai közt vezető csapáson afféle „Fekete Bojtár"-ként „Nagy utakról hazatérve" áll, nem tudja, hogy legfőbb erényeként a bátorságot tartom számon.

Szemadám György
festőművész

Cím nélkül / Untitled, 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 30×20 cm

„Templomba visznek ördöngös borok" (József Attila) / "Carried to church by diabolic wines" (Attila József), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 200×140 cm

FELOLDÓDOTT AZ ANYAGBAN

Varga Patrícia karaktere a hagyományhoz viszonyítva némiképp különcnek minősül, gondoljunk például a kőoszlopok (menhirek) áldozati alakként vagy a szertartást néző csoport megigézettjeiként „ábrázolt" sokarcúságára.

Mítoszi mesét mond – ha tetszik a magyar, ha tetszik, a természeti népek jelképtárából vett szereplőkkel (az Isten is behajolhat eme barnásvörösben izzó, sárgásvörösen égető szakrális terekbe) – ugyanakkor valaminő Rítus (2004) jegyében módszeresen megszentel mindent. Megszentel, hogy azonnal bűneitől föl is oldozhassa. Mert a jó hely nála – több képe is ezt a címet viseli – nem csupán a földbe égetett, a Sinka István-i mezőt és nyomorúságot áttranszformálásában a megfeszíttetés terepének-hegyének láttató léttapasztalat valamely állomása, hanem a megigazulás, a születés előtti öröm (embrió-szabadság?) színhelye is. Ugyanakkor valamilyen, a föld mélye felé tartó negatív oltár („sír, hol nemzet süllyed el"?), amely – jóllehet nincs világ vége – elnyel mindent. A köréje gyűlt megemberiesített kövek, arc nélküli szobrok, ünnepi rítus szerint álldogálók pedig – élő táj- és igazságkövetekként – „főhajtással" (ha volna fejük) áldoznak az ünnepi pillanatnak. Az elveszejtés tragédiájának? Inkább az azt követő – a sarjadást akár drámai módon előkészítő –, a színsávokat érzelemgócok szerint egymás mellé sorolló rituálának. Mégsem csak a beavatottak élvezhetik Varga Patrícia Minerva végső soron „bölcselmi" (bölcseleti?) festészetének lényegét. Az említett járulékos elemek ugyan közelebb visznek a vásznak és a pasztellképek szín- és formavilágában megbúvó, a szerkezetre kiható, a motívumkészletet szabályozó csaknem spirituális titokhoz, de az is esztétikai élményhez jut, aki csak a faktúrára, a spirális vagy a körmozgásban végtelenné vált utakra, a figurák, az arc nélküli alakok, sziklabábuk ritmusos – zenei élményt is magába ivó – elhelyezkedésére, az élénk színek: harsogó sárgák, melankolikus barnák, túlérett oranzsok, fekete beütésű ultramarinok kavalkádjára figyel. Lenyűgöző a képszerkezet, amely a harántmozgású három utat ritmusosan belesimítja a bal oldalt tölcsért (lefelé húzó örvényt) rejtő tájba (Két nap alatt XXI., 2005); és amely a vöröses sárga nádszálakból (fényhuzalokból) álló, körkörös mozgásuk folytán egymásba harapó, elkülönített részeknek a képen belül szinte külön státuszt biztosít (Napkarám - Holdkarám, 2000).(...)

Az olajfestményekhez színvilágban és kifejezésmódban is közel álló grafikákon – bár a művész jól rajzol – sohasem a rajzos elemek, a vonalhálók kiélezettségei dominálnak, hanem a festői látásmóddal fölvitt pasztell-foltok egymásba úszó bársonyai. Az „Olyasmi vagytok, amit meg szabad kérdezni?" (2006) kék és sárga érzéki kavalkádja, a „tiszta" (kék) forrás körül álló

menhirekkel, élő-élettelen figurákkal több mint gyönyörű – kifejezésében-szimbolikájában gazdag – képvilág.(...)

A meglepetést számomra mégis a megszokott sárga-vörös-barna színvilágon túllépő, a kék (kék-fekete) földnyelvként kanyargó sávját valóságos érzelemtartománnyá emelő pasztellképek jelentik (...Holdfényben úszó földszalagok, 2006). Kiváltképpen az utóbbi – ismételjük meg, a festői látásmóddal és technikával hatásos – grafika lenyűgöző. Az egészben van valami kiismerhetetlen, a fényjátékokat parttalanná tevő, s ugyanakkor szabályozó vibrálás; mintha a művész személyisége feloldódott volna az anyagban.

Szakolczay Lajos
József Attila-díjas és Kölcsey-díjas
irodalom- és művészetkritikus

SOSEM VOLT VILÁGOK

Forrong Budapesten a művészeti élet – vagy csak magára talált? Köszönhető ez – többek közt – az olyan értékteremtő ars poeticával működő galériák megjelenésének és kitartásának, mint amilyenek például a Volksbank Zrt. 3 éve működő kiállító helyei. Elsősorban persze, a minden körülmények között a maguk útját járó művészeknek. Egy művészettörténész igyekszik minden egyes saját utat megismerni, megérteni, értékelni a művészettörténet számára, úgy, hogy egyúttal az egésznek is valamely áttekinthető képét adja, az új jelenségekkel együtt.

E mai festményeket szemlélve, a modernista művészettörténetet annak idején nagyon egyszerűen írták meg, ráadásul egy félreértésre alapozva. A félreértés „csupán" annyi volt, hogy azok a művészek az akadémizmuson, a megmerevedett szabályokon léptek át, eszükbe sem jutott a művészet belső történetéből, világából kilépni. Gondoljunk csak Manet Velázquez-idézeteire, Van Gogh Rembrandt-parafrázisaira, stb. Ezért ha Varga Patrícia Minerva kavargó sárga és vörös mezőit, ciprusokra emlékeztető sötét figuráit nézzük, s Van Gogh-ra gondolunk, ne magunkat kárhoztassuk, hanem a hagyományok történetének kifelejtését az egy-nézőpontú művészettörténetből. S nézzük meg, mesterétől mit tanult a mai festő (sőt, azt is, kitől s mit tanult a mestere), s mit ad ő tovább!

Mindebből mégsem az következik, hogy akkor hát nézzük inkább Van Gogh-ot, sőt! Hisz Van Goghot nem 100, de 120 év választja el tőlünk. De annak ellenére, hogy mit se tudott Sinka Istvánról, a Fekete bojtárról, Varga Patrícia Minerva képei egyik ihletőjéről, s valószínűleg Magyarországról sem tudott sokat, arról se, hogy itt a búzamezőkön nincsenek ciprusok, a nap és a hold sem áll együtt, mégis, sokáig úgy néztük műveit, hogy mindez bennük van. Mindaddig, amíg Patrícia képei meg nem jelentek.

Szüts Miklós mondta Varga Patrícia Minervával kapcsolatban: „festő nem látványt, a festő képet fest. Jó esetben sohasem-volt világot teremt." Akkor tehát a képnek eleve nincs köze ahhoz, amit látunk? Nem biztos, de ahhoz mindenképpen kell legyen köze, ahogy látunk.

Varga Patrícia Minerva, aki Hágában is tanult, Van Gogh szenvedélyes, kavargó színmezőit javarészt felülnézetből mutatja. Nézi Radnóti szemével, kissé talán a „mapping the world" későbbi igényével, de ki is sajátítja, saját tájat hoz létre. Olyan különösen, hogy nagy ívű kréta- vagy ecsetvonásai a testéből, a karja mozdulatából közvetlenül látszanak kiindulni. A felülnézet pedig lehetne távolságtartó, de ez a fizikai közelség, a határozott felső, jobboldali nézőpont, s ezért a „látvány", a motívumok intenzív széttartása személyes képről vall, nem a látott táj és a fekvő képforma egyeztetéséről. Varga Patrícia szabályozatlanul „kitörő" ecsetvonásai, festékkaparásai, tubusból felvitt festékcsomói, az útjai (melyek Mednyánszky folyókanyarulatait juttatják eszünkbe), „tükrözései" (fekete felhők, napok és holdak az égen és lyukak a mezőkön) révén az egymásba hatoló, egymással összefüggő (égi és földi) mezők kozmikussá növelik a képbe zárt teret.

Mi a köze mindennek mégis a valóságunkhoz? Az m2 TV-csatornán a pályakezdő fiatalokról szóló műsor bevezető képsora egy (elektronikusan generált) kanyargó út mentén a következő táblákat mutatja: PÉNZ SIKER BOLDOGSÁG KARRIER HATALOM. Lehet, hogy ez a valóságunk, habár az elektronikusan létrehozott képnek van a legkevesebb köze hozzá. Az a személyes vagy meseszerű vagy áttetsző kép, amit a művész előállít, másik valóságokról szól. A színek aláhúzzák állításomat: tiszta és főként alapszíneket használ Varga Patrícia (sárga, piros, kevés kékkel), ezek erejét a fehérrel vagy a feketével nem is fokozza, de majdhogynem elviselhetetlenné teszi; képe egy feldúlt, zaklatott és halálos világé. Valódi, vérbeli festő tehát, köszönet talán mesterének (Gerzson Pál).

„Olyasmi vagytok, amit meg szabad kérdezni?" (Shakespeare: Macbeth) / "…are you aught that man may question?" (Shakespeare: Macbeth), 2006, papír, pasztell / paper, pastel, 50×70 cm

Napjainktól ennyire a messze múltba jutva már csak egy tényre hívom fel a figyelmüket: a képek lüktetnek, élnek, akár a téri áthatások, akár a pulzáló színmezők, akár az ecsetvonások révén. Ez az élet az, amit Varga Patrícia Minerva teremtett saját (összetett) módszereivel, s ezzel válnak művei a művészettörténet részévé: régi művekkel társalogni képes alanyaivá a művészettörténet élő, lélegző birodalmának. Mondhatjuk: az bizonyosan létezik, amit itt ő lát.

Részlet Keserü Katalin
Széchenyi-díjas művészettörténész megnyitóbeszédéből,
ami a Volksbank Istenhegyi úti Galériájában
hangzott el 2006. december 7-én.

TÁJKÉP GYAKORLATOK

Varga Patrícia Minerva a legendás 60-as években jött a világra, és nevelkedett Budapesten értelmiségi családban. Művészeti tanulmányait Gerzson Pál, Tolvaly Ernő, Nagy Gábor vezetésével folytatta a 90-es évek elején, majd a nyitott légkörű évtized második felében hollandiai ösztöndíjával mélyítette ismereteit az európai festői hagyományból. Számos hazai és külföldi kiállítás van már a tarsolyában.

A katalógus-műfaj arra készteti a szerzőt (szerzőket), hogy tömören összefoglalják, értékeljék a művészt. Szögezzük tehát le: Varga Patrícia Minerva tájképfestő. Eddigi munkásságában végigküzdötte e műfaj összes nehézségét és buktatóját, merészen formálva azon a roppant súlyú hagyományon, amely e műfaj művelőit szinte agyonnyomja. Kialakította sajátos formavilágát, a turbulens vonalvezetést, a szinte soha meg nem száradó vastag festékréteget, az izzó narancsot és napsárgát, amely összetéveszthetetlenné teszi képeit kortársaiéval.

Tájképei követik a műfaj hagyományos belső kategóriáit, a konkrét látványra koncentrálót és a belső indulatokat megidézőt.

Varga Patrícia Minerva hagyományos értelemben vett tájképei ember és természet viszonyáról szólnak, olyan rafináltan, hogy a látvány elsődlegessége nem sérül. Találhatunk-e újra otthonra a természetben? – teszik fel e hagyományos tájképek a modern ember e közhelyesnek hangzó, ám életbe vágóan fontos kérdését. Varga is az életet mutatja meg a tájban, különösebb figuráció, elbeszélés, központosítás, irodalmiasság nélkül, s mégsem elvontan vagy automatikusan, de nem is kiterjeszkedve a térben, hanem a táj, élet és alkotás végtelen folyamatának mindig más részletét érzékeltetve. Ember és természet minden megpróbáltatás ellenére romantikusnak mondható egysége revelálódik a művekben; az, hogy lehetséges az együttérzés a világmindenséggel. A világmindenség együttérzése az emberiséggel. A képek nyitott belső világa a földhöz, mint az emberi létezés teréhez kapcsolódik, a képek szabálytalanságával adva meg a többrétegű jelentést. Mert a festőnő kötöttségek nélkül alkot, spontánul löki ki magából az örömtelit és a mélabúst, az örökkévalót és a tünékenyt hordozó formakezdeményeket, ráadásul festészetének valódisága elvont és ugyanakkor földhöz ragadt megformálásában nyilvánul meg. Nem mérlegel, nem számítgat, nem spekulál, hanem az alvajárók biztonságával, a külső valóság és belső világának egymásba tükröztetésével mindig megtalálja élményeinek a gyors lélegzetvételtől olykor dadogó, de annál élettelibb és átforrósított kifejezését. Ezek a gyorsírást imitáló vizuális jelek adják meg festészetének igazi eredetiségét.

Hagyományos értelemben vett tájképei a belső érzelmeket a tájba vetítő, a konkrét látványtól elszakadó alkotások. Nevezzük őket jelen esetben (Varga Patrícia Minerva képeinek elemzésekor) emlékképeknek. E műfaj Varga Patrícia munkásságában kialakult struktúráját a „Szegény, szép, szörnyű halottak” (1998) című képpel szemléltetném. A vizuális emlékezet lehetőségeinek lenyomata az alkotás. Többszörösen is az, egyrészt emlékezés a meghatározó irodalmi élményre: Sinka István A fekete bojtár vallomásai című önéletrajzi regényére, másfelől a mohácsi emlékparkban tett kirándulás ihlette. A magyar történelem ezen emblematikus helyén, ahol minden négyzetcentiméter alatt csontvázak porladnak, nem is földön, hanem embereken, a történelmen, a hagyományon járunk. Ember és táj erőteljesen kapcsolódik össze, vizuálisan láttatva azt az örök körforgást, amely természet és ember kapcsolatában meghatározó. Az élő és élettelen alakok csak irányukban (álló és fekvő figurák) különböznek, tömegük egyforma, körvonalazhatatlan. „Szegény, szép, szörnyű halottak, miattatok kell nekem halálig énekelnem” mondja a balladai sejtelmességgel, tömörséggel fogalmazó elbeszélő, s valóban: a képen a földön, földbe égetve fekszenek a halottak, s testeik között, fölött vezet az ösvény.

A szent és a profán szféra határterületén mozog Varga Patrícia e belső, pontosabban történelmi tájképe. Ne feledjük: az én és a történelem viszonyában a perspektíva ugyanolyan fontos tényező, mint a tájképen. Varga ösztönös festő, a metafizikus léttel való találkozása is inkább sejtelemszerű. Megérzéstől vezettetve sejtelmesen szűrődtek bele a korábban derűs természetbe a mulandóság közelségére utaló elemek. Ennek a festménynek azonban kimondva is tárgya a halál. Múlt és jelen egyszerre van benne. Vizuálisan pontosan felmutatva, hogy mindannyian a múltunkból, a hagyományainkból vagyunk. S mint Dante művének eltévedt lelke, a jelen embere a képen is utazásra, sétára indul a halottak között, hogy tisztába jöjjön önmagával, megkeresse helyét a világban. A fekete felkiáltójelként tornyosuló „embertömbök” a lét innenső partján megélt szorongásokból, a lélek magára maradt didergéséből kihullajtott baljóslatú görgetegek is egyben.

A tradicionális belső tájfestészet technikájától eltér abban, hogy nem hagyományos módon kivetíti, hanem bedolgozza, feldolgozza az érzelmi élményt, vagyis a természet nagy körforgásába helyezi vissza élet-halál ciklikusságának, az elmúlásnak mindannyiunk számára fontos kérdését. E képen, s az e struktúrát követő többi alkotásán visszatérhetünk az ember-természet elvesztett, szimbolizált, egykor szerves harmonikus kapcsolatához, amelyben a lét–nem-lét egyszerre van jelen.

Uhl Gabriella
művészettörténész

„Roppant pogányság” I. (Kosztolányi Dezső) / “Enormous paganism” I. (Dezső Kosztolányi), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 100×100 cm

A VALÓSÁGOS JELLEG HAMIS ÁLCÁJA

Néhány esztendővel ezelőtt, 2002-ben a budapest-rákoshegyi Erdős Renée Ház A táj mint valóságmodell című kiállítása és a kiállításhoz kapcsolódó szimpozion kísérelte meg áttekinteni, hogy a táj milyen erősségű és milyen változatos szerepű médium az ezredforduló magyar művészetében. Az idősebb mesterek és a középgeneráció művészei, valamint a fiatal alkotók – képző- és iparművészek; festők, grafikusok, szobrászok, textilesek és keramikusok: többek között Kokas Ignác, Gerzson Pál, El Kazovszkij, Bukta Imre, Földi Péter, Szotyory László, Balás Eszter, Zsemlye Ildikó, Ardai Ildikó, Péreli Zsuzsa és Kádasi Éva – műveinek társaságában szerepeltek Varga Patrícia Minerva alkotásai is, mert e festőművész munkásságában kiemelkedő jelentőségű a művészettörténet évezredes, ám korántsem folyamatos múltú, napjainkban is szívósan jelenlévő, oly sokrétű, bonyolult rétegzettségű toposza, a tájkép. A táj mint valóságmodell-kiállítás kurátora, Bakonyvári M. Ágnes a gazdag változatosságú, a táj-ábrázolást, a tájkép-fogalmat és -műfajt immár szükségszerűen tágan és széleskörűen értelmező műegyüttes kapcsán, Varga Patrícia Minerva alkotásait is értelmezve a következő konklúziót fogalmazta meg: „Az idő- és térbeli határok között mozgó emberi lét – a transzcendens valósággal való kapcsolatának biztonsága érdekében – közel egy évezreden át mellőzte az anyagi valóságot modellértékűen képviselő természet tudatos szellemi birtokbavétellel összekapcsolódó művészi megközelítését. Miután az emberi kultúra feloldotta a természettel szembeni ilyen jellegű elzárkózást, annak művészi megközelítése, értelmezése által a transzcendens valósághoz való kötődés gazdag lehetőségeire talált rá az elmúlt szűk fél évszázad alatt."

Érdekes módon azonban Varga Patrícia Minerva „tájképfestészete", illetve „képtájfestészete" kétágú: az olajkompozíciók és a pasztellek sorában egy-egy alkotószakaszban megjelennek a klasszikus impresszionista, illetve posztimpresszionista művészeti elvek szellemében és alkotómódszerével a szabad térben rögzített, erőteljesen a látványélményre alapozott, mintha egy rideg kívülálló által megragadott táj- és városkép-kompozíciók is, de a múlt század kilencvenes éveinek közepén lezárt tanulmányi szakasz óta eltelt egy-másfél évtized festői tevékenységét mégis inkább az átszellemített, a látomásos tájképfestészet által meghatározott alkotások karakterizálják. Furcsa nézőpontból, mintegy oldal-felülnézetből vagy ferde rálátásból szemlélt, a csupasz tájelemekre – részleteitől megfosztott dombokra, völgyekre, földnyelvekre, rétekre, szántóföldekre, vízfolyásokra, ösvényekre – redukált, a horizontot és az eget rendszerint kizáró vagy a földdel eggyé olvasztó, emlékszerű motívumokból épülő, megbillent egyensúlyú, ezáltal különös jelenéssé alakított természetábrázolások Varga Patrícia Minerva kompozíciói. A képek tiszta, élénk színekre hangolt, zaklatott ecsetvonásokból, szédítő folt-kavargásokból szerveződő, néhány színre alapozott koloritját egy-egy sötét árnyalatú festékpászma ellenpontozza. Mintha a realitások és fantasztikumok összemosódó tájain járnánk, mintha belső, lelki táj-kivetítések képei merevednének ki az égő okkerek, a vad narancsok fénytörésében, mintha roppant feszültségekkel telített közegek vennének körül, mintha a valóságos jelleg csupán hamis álca lenne – s mintha épp ez a hamis álca lenne maga a valóság. A sárgák, a narancsok, a vörösek, a barnák sugárzásában, az izzó képtérben fekete kő-, embersziluett- és lélek-alakzatok tünedeznek fel: imbolygón, pontosan meghatározhatatlanul, a bizonytalanságok és véletlenszerűségek törékeny játékszereiként. Így a máskor oly megszokott táj képe e festői átírások, e jelzésszerűségek, e szimbolikus utalások, ezen expresszív kivetítések által válhat szenvedélyes érzelmekben fürdő, a hétköznapiságoktól elemelt színtérré vagy közeggé, ahol már nem a megszokott történések zajlanak, hanem az élet és a halál, a lét és nemlét viaskodik kétségbeesetten egymással. Ahol transzcendens kapcsolatok megnyílásában, metafizikus érintésekben, szakrális találkozásokban reménykedhetünk.

Az egyetemes és a magyar művészeti elődök nyomdokain járva, furcsa, feszült szépségek titokzatos tájait tárja elénk, és e furcsa, feszült szépségek tájainak bejárására invitál – vagy inkább szuggesztív eszközeivel táj-kalandozásokra szólít fel, ragad magával – a festő Varga Patrícia Minerva. Bátran lépjünk rá azokra a hevenyészve kitaposott utakra, amelyek képein vagy a semmibe futnak, vagy önmagukba térnek vissza.

Wehner Tibor
művészettörténész

„…a végtelen portikusznak egyhangú oldalívei" II. (Babits Mihály) /
"…monotonous side arches of the infinite porticus" II. (Mihály Babits), 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 40×20 cm

KÉPZELT VILÁG, SZAKRÁLIS TEREK

Varga Patrícia Minerva festőművész tájképeket fest. Ez nem egy szokványos művészeti program a XXI. század elején, mikor – úgy gondolhatjuk – már minden megtörtént, és annak az ellenkezője is, lefestettek, lefotóztak mindent ebben a műfajban. Mégis Ő az eleven cáfolata ennek. Valóban, tájképek sorát, festményeket és pasztellképeket láthatunk tőle mostanában, mégis a nézőt mellbe vágja a látvány, a képek hatása. A tiszta színekkel megfestett/rajzolt művek égetnek, sütnek a falakról. A ritmus a fontos, a kép felületének dinamikája. Az extatikus (ecset) vonásokkal megjelenített vázlatszerű képekben alig van részlet, csak a mondandót megjelenítő fontos pontokat emeli ki. A tiszta színek hatalmas erővel hatnak egymás mellett. A villódzó színek, a darabos ecsetkezelés az időnként Van Gogh-szerű „pálcikás" festési mód óhatatlanul megidézi a nagy elődöt. De ezek az expresszív tájak, merész lángoló színeikkel jellegzetesen „MINERVÁSAK". Különös perspektíváikkal olyan hatást keltenek, mintha egy lázas álomban repülnénk föléjük. Billen a perspektíva, a horizont, a formákat barázdákká oldja, kanyargó, görbe ívekké alakítva az állandóan mozgásban tartott felületeket. A természetes formákat a festő érzelmei torzítják el, a túlfűtött pátosz, a szorongás, a rémület, a boldogság, a szinte vallásos révületben dicsőített természet. Már elveszítjük érzékeinket, valós és nem valós között már nem teszünk különbséget, csak az ihlet és a belső sugallat hatására transzcendenssé (érzékek felettivé) váló világfaggatás zajlik. A művész, miközben tájképet fest, önmagát, saját lelkének mélységeit festi, talán nem is fest, csak „közvetít szakrálistól az anyagi világ felé". Így a kozmikus térben lángoló narancssárga, aranyló mezők, a bennük álldogáló fekete idolokkal, egy képzelt világ archaikus, szakrális tereivé válnak. Varga Patrícia Minerva képeiben így értelmeződik újra a világ, a tájkép, ebben az indulatos festőiségben. A képek újabb rétegét a művész címadásai hordozzák. Jung-idézet és versfoszlányok nyitják tovább a már eddig is kitágult perspektíváinkat. Grafikáin, vázlatain a folt és vonal együttes hatása a fontos számára. Bár figurái személytelenek, mégis a jelzésszerűen megjelenített, rendkívül kifejező mozdulatokkal az alakok köré csavarodó szobák és az egymásba boruló házak igazi lírai-expresszív terekké válnak. Ennek ad abszurdumig vitt formája a szék sorozat, mely emberi szituációkat idéz meg, expresszionista filmeket idéző környezetben, és itt is megjelenik különös, a rajzokban vissza-visszatérő jelképe, a lépcsősor, mely nemcsak szemünket, de gondolatainkat is tovább vezeti, mint Jákob létrája, más ismeretlen világokba.

Szlaukó László (Knox),
2009. március

„…a végtelen portikusznak egyhangú oldalívei" I. (Babits Mihály) / "…monotonous side arches of the infinite porticus" I. (Mihály Babits), 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 20×30 cm

VIZUÁLIS ETŰDÖK
VARGA PATRÍCIA MINERVA TUSRAJZAI

„A rajzot minden képzőművészeti alkotás alapjának kell tekinteni." Ezzel a kijelentő mondattal kezdi Szőnyi István az A képzőművészet iskolája című, először 1941-ben kiadott, alapműnek szánt kötetet. Közhely, mondhatnánk – de napjainkban nem árt újra és újra hangsúlyozni a rajz alapvető fontosságát, hiszen az új trendek és vizuális műfajok útvesztőiben bolyongó ifjú művészgeneráció számára sajnos nem tűnik ilyen egyértelműnek a Szőnyi által is leírt gondolat. A rajz igen sokrétű, hiszen összetett formanyelvének elemei közé tartoznak az első ötlet vázlatos rögzítései, a kísérletező variációk, a pillanatnyi mozgás kalligrafikus feljegyzései éppúgy, mint a forma, a tér, a struktúra elmélyült, kutató tanulmányozásai. Sok rajz pusztán a művész mindennapi gyakorlatának vagy saját kedvtelésének szülötte, mások öntörvényű alkotások. A rajz célja meghatározhatja alkotója eszközválasztását. Egyes rajzeszközök a gyorsabb munkához vagy a vázlatos fogalmazásmódhoz használhatók jól, míg mások az elmélyült alkotáshoz vagy a finom részletekhez. Rajzolni sokféleképpen lehet. Nem pusztán az alaposan megmunkált rajz, de a vázlatszerű megfogalmazású kreatív firka is autonóm műként értékelhető. Leonardo, elsőként a művészet történetében, a művészekhez intézett fő üzenetei között kitért a vázlat elsőrendű teremtő, önálló értékkel bíró jelentőségére. Ugyanakkor arra is figyelmeztetett, hogy „a vázlat ne legyen túl befejezett!"

Varga Patrícia Minerva tussal készített rajzai alapvetően gyorsan felvázolt lendületes kompozíciók, mondhatni ujjgyakorlatok. Nem pusztán a rajzi készség fejlesztése hívta őket életre, nem a mindennapi rutin, sokkal inkább a rajzolás öröme, a nap mint nap végzett munkába vetett hit. Nulla dies sine linea – azaz nem telhet el nap vonal nélkül. Ez a latin szólás szolgálhat mottójául ezeknek a tusrajzoknak.

Ugyanis nem festményekhez készült előrajzok, hanem vizuális jegyzetek, feljegyzések, amelyek folyamatosan készültek, és mindennapi munka eredményeként jöttek létre. Azonban többek puszta gyakorlatnál, egyfajta meditációs tevékenységként, rítusszerűen voltak, vannak jelen alkotójuk életében. A többször megismételt mozdulatok, motívumok ritmusa, monotonitása, szertartásos jellege ötvöződik bennük a megszokással és az állandósággal.

Alapvetően meghatározza a kis rajzok karakterét a használt eszköz, a tus technikai sajátossága. A tus improvizatívabb jellegéből adódóan a lendületes, könnyed ecsetvonások nyomán születtek ezek a szinte kalligrafikus kompozíciók.

Egy részükön emberalakok, főként aktok mozdulatrajzai láthatók, ezek közel állnak a krokikhoz. Itt a modellek

rövid beállítása után örökíti meg a mozdulat karakterét, az anatómiai arányok és a látvány minél hívebb visszaadásával. De a megjelenítés módját a technika határozza meg, a tussal húzott vonalak lendületes játékából rajzolódnak ki az ülő, álló, fekvő, támaszkodó, lépő vagy éppen guggoló, többnyire ruhátlan emberalakok. A képek másik csoportján, túllépve a stúdiumon, jelzésszerű, hol elvékonyodó, hol erőteljesebbé váló hajladozó vonalakkal rajzolja, festi, vagy még inkább írja figuráit. Így a japán vagy kínai tushagyományokhoz kötődő munkák születtek. Ebből a szempontból a technika megint lényeges elemmé válik: spirituális jelentéssel is bír. Kapcsolatot teremt a távol-keleti kultúrával, művészettel, amelynek a tus az egyik alapvető technikája. A kínai és japán művészek a világmindenség egységét úgy próbálták érzékeltetni, hogy harmonikusan egybeolvadtak a természet szellemével. Számukra a festés lelki gyakorlat (volt), amelynek során az ecset irányítását alaposan és pontosan lefektetett szabályok szerint kellett kitanulni. Rajz és felfogásmód tekintetében jelentős különbségek vannak a kínai és a japán kultúra között, de a technika és az alkotói szellemiség alapjában véve azonos. A távol-keleti művész belső koncentrálás eredményeképpen tisztán látja „szívében", hogy mit akar megfesteni, a téma „szelleme irányítja", s ezt a belül látott képet kezdi „leírni" kezének gyors, hajlékony mozdulataival. Varga Patrícia Minerva is hasonlóan járt el ezeknek az érzékeny tusrajzoknak a megalkotásakor. Az elkészült képek felszabadultságot, nyitottságot, természetességet sugároznak. Még akkor is, ha tematikailag nem is ezeket a gondolatokat idézik meg. Bár az aktábrázolás elsősorban a művészeti tanulmányok egyik alapja, mégis Varga Patrícia Minerva tusrajzai ennél többről szólnak. Mondanivalója, jelentése van a kis skicceknek, többek stúdiumoknál, vázlatoknál. A meztelenség elsősorban az ártatlansággal és a kendőzetlen igazsággal kapcsolódik össze a képzőművészeti ábrázolásokon, de ugyanakkor a kiszolgáltatottságot is szimbolizálhatja. A Varga Patrícia Minerva képeinek egy részén szereplő összegörnyedt vagy kuporgó alakok egyértelműen az utóbbira utalnak. Ezt a kiszolgáltatottság asszociációt erősítik a más lapokon megjelenő enteriőrszegmensek, a bennük álló egy-egy szék, amely szintén az ürességet, a magányosságot jelzi. Néhol a kuporgó alak és az üres szék egymás mellett jelenik meg kietlen épületrészben, vagy szobasarokban. Vannak képek, amelyeken külső terek, utcarészletek, lépcsőfeljárók, házfalak között jelenik meg egy-egy emberalak. Ablakok, kapuk utalnak az épületekre. Ezeket az architektúrákat csak néhány vonal jelzi, mégis érezni a teret, amely az aprócska rajzokon is végtelen nagynak hat. Szinte összeroppantja a bennük bolyongó, dülöngélő, egyensúlyozó legtöbbször már-már testetlen, aszketikus vonalfigurákat. Vannak e munkák között egészen tömören fogalmazó darabok, amelyek minden stúdiumtól független, szuverén grafikai alkotások. A tusban rejlő lehetőségek vezettek ezekhez a letisztult kompozíciókhoz.

A hétköznapi jelenségek, tájak, épületek, terek a már említett távol-keleti tradícióval összekapcsolódó munkamódszer által spirituális tartalommal telítődnek ezeken a munkákon. Mint a japán kanjik, vagy a kínai írásjelek úgy kanyarulnak a vonalak, és állnak össze emblematikus ábrázolásokká, képi jelekké. Elsődleges jelentésükön túlmutató, meditációs objektumokká válnak. Nézzük őket és nem csak emberalakokat, házakat, utcákat, tereket, székeket látunk. A légies vonalak megmozdulnak, történeteket, formajátékokat indítanak el. Kilépünk általuk a valós térből és időből. Metafizikus tájakra vezetnek. Oda, ahol alkotójuk is járhatott készítésük közben. Alkalmat adnak a meditációra művésznek és nézőnek egyaránt.

Szeifert Judit
művészettörténész

Avargyűrű, Aranykor / Avar Ring, Golden Age, 2006, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm
(a Volksbank AG. /Bécs/ tulajdona / property of Volksbank Wien AG.)

THE ARTIST OF WHIRLING SPACES

"…where the Logos just has been uttered.."

Deciphering Patrícia Minerva Varga's pictures is not easy, but it is a real experience. At first glance, they are combinations of big, colourful spaces, with yellow whirls, red passions, double suns, dark figures, and lonely-looking shapes providing their theme. It is embarrassing – what we see is modern, but still archaically deep. It is not gloriettes pieced out of fine brushstrokes, but rather proclamations constructed with an elementary force, starting from above, from the sacred, downwards to the secular.

Her creative career was not without a hitch, although already as a little girl she knew that she would be an artist. After several attempts, she began her artistic studies at the Department of Applied Graphics at the College of Fine Arts. Then with a thorough knowledge of drawing, she knocked at the door of Pál Gerzson, asking to be transferred to the painting department. She learned modern academism industriously and humbly, but for a long time she struggled with colours until all of a sudden everything changed, and she sensed the expressive force, the tension and creative capacity of colour. She had found her true self.

It was not only artistic influences that had their effect on the talented young artist, who was born in 1963. For a long time, the theatre also enchanted her. She spent several years as an extra in the Madách and Katona József theatres. "I liked the discipline of the theatre, the joy of creation, the way an idea came to life on the stage" – as Minerva puts it. "It was good to know that in this changing world, with dictatorships and boundaries tumbling down, noisy changes raging outside the theatre walls, there is one safe point: the stage, where everything and everybody is at the right place, where that which has to happen will happen, where words possess a real content."

She was still a college student when she got a scholarship to the Netherlands; she spent several months in The Hague, where she had the chance to be exposed to the fresh trends of Western art. She liked being abroad, she was also liked there, but she did not consider leaving Hungary and remaining abroad for a single moment. "Western art stands on a professional level but its content has grown tired, it has become exhausted. Creators who paint themselves narcissistic experience, interpret and visualize exclusively a circle of subjective problems, and I desired substantially more than that."

Patrícia Minerva Varga creates an imaginary world, not like the one we are living in now but rather one in which it would be worth living. It is not a grey, chaotic, dumb, noise-filled, superficial world of the glossy magazines. Consciously, or rather instinctively, she creates sacred spaces – richly coloured, archaic, deep – where the feasts are real feasts, where the world's order is marked by totem poles, where man doesn't stand narcissistically in his own light, beautifying himself in his mirror, but rather unites with the spirit, his environment in a symbiosis, within a cosmic space, as a part of it. She creates sacred spaces where creation is still tangible, where the Logos has just been uttered, and where everyone still understands revelation. She grasps the moment which may have been experienced by those who were there when Moses parted the sea, or when Jesus turned the water into wine. It's upsetting, it's provocative... Patrícia Varga's created world is worth knowing, seeing, and sensing.

Imre Bretus
editor

ONE MUST GO, TO SAIL IS NECESSARY

Patrícia Varga (...) sets to work and simply shovels the whole onto the canvas. There is no pondering, pattering and hesitating, there is PAINTING. And there is a whizz of oranges, blues and blacks, the black clouds and both the suns get onto the sky, the plough-land glows, the hills pulsate... And it's finished. And when it's good, then it's very good, indeed.

Yes, but... But of course, it's not such a simple matter. (...) There, on the canvas, something brand new, never-existing is born, it has neither relatives, nor happy ancestors, and the miserable painter has no clue whatsoever, CANNOT have any clue as to what's happening. Neither does (...) Minerva know (...) exactly, which way she is tossing, thrusting the picture, all that she may know is that one must go, to sail is necessary.

That's why it's so annoying when – so frequently – the "experts" blabber about the author's message. Let's try to understand at last: pictures (books, symphonies, films and bittersweet song-hits) do carry a message but not the message of the author! The author is at best a bicycle delivery man, pedalling furiously through the city in the fume of gas, taking an effort to choose the best route, but as for what the parcel contains, only the sender knows that, and the addressed afterwards. Yes, the addressed, you dear friends of mine, as the message is meant for you. Of course, at the end of their shift, bicycle delivery men get off their bicycles, too, sit in for a beer somewhere, and then they can be the addressed themselves, the addressed of other parcels. (...)

I'm lucky enough to possess one of Patrícia Varga's superb pictures in my home. Well, we have been looking for the right spot for the picture in the apartment, but the task is hardly to be solved with this picture kicking off every picture from its side, good pictures! in a way that we try, panic-stricken, to look for another location for the picture. It has power and unruliness in it. Drama. It's impossible to let Schubert and Shostakovich get at one another because they both will get the worse out of it. But of course, we are unyieldingly looking for its perfect spot: it's a rather important piece of our sentimental little collection.

Miklós Szüts painter
opening speech in "Kispesti Vigadó Gallery",
13. 10. 2005 (excerpt)

„Valami fáj a tájnak" I. (Tóth Árpád) / "Something hurts the landscape" I. (Árpád Tóth), 2006, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

Torockóra vágyók / Longing to be in Torockó, 2003, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

INNER LANDSCAPES

My old master would always tell me that I'd rather keep on the right side of people who have three names, especially in case of visual artists and if their name happens to be other than Pál Szinyei Merse, or Tivadar Csontváry Kosztka. Let me send him a message this way: I'm going to try it.

It was a few years ago that I first saw Patrícia Minerva Varga's pictures, and I have to admit: they caused me not a little headache. (They still do!) Since then, I can recognize them in an exhibition room even from a distance of forty meters, but I don't even know if it's good for someone to have a monomaniac way of displaying the same stylistic marks at such a young age. Or perhaps it's only about seeing things in a different way? (One of the studies written by the widely known Endre Czeizel, for example, claims that the forms of El Greco and the colour imagery of Van Gogh can be explained through certain eye diseases, which theory I find interesting but nevertheless unacceptable.) Looking at Patrícia Minerva Varga's pictures, it rather occurs to me that she wanders in landscapes unknown to us.

She has her special place within her age-group, as well, not installing the scenery while racking her brain over the projects of the "trendy" interdisciplinary media (excuse me for the ugly words but here I try to be "trendy" too!). But she is attached to certain painting traditions, and her pictures make us feel that the way pastel and paper meets, or else, the thickness and smell of oil painting, is important for her.

She mainly paints pictures of a lying format, in an unostentatious size.

After all, I have to state: in spite of all its singularity, I've come to like this way of painting because I like the achievements of people who swim against the current, whose work give us no peace as a result of their autonomy, their inapproachability, their mysteriousness. At first sight, such works merely irritate me, not being able to judge: are they beautiful, are they good? And anyway, how can they be classified?

Patrícia Minerva Varga's works also made this impression on me in the past, and although I'm already beginning to learn the language of her paintings, up to this very day, there are more questions than answers in me.

After all, what kind of "landscapes" are those (and indeed, I don't shrink from putting the word "landscape" between quotation marks), where the horizon disappears unexpectedly? Where the vegetation, at first believed to be reeds, is tending towards the sky? Where in the whirl, which appears like grass, labyrinth-like paths lead into nowhere? Where the ominously forlorn shades of human figures, looking like dead trees, (or perhaps trees looking like human figures?) burn into the sunscorched yellow-orange surface as black cinder? Where the disc of the life-giving sun plunges down onto the ground, and where black holes burn into the drapery stretched upward into the place of the sky, like the memory of Tchernobyl burned into our brains and into the bodies of many the stigmata of the last judgment's foreboding?

Patrícia Minerva Varga claims that the greater part of her works – as testified by a letter she wrote to me – are "true, real landscape paintings, painted in the landscape."

Well, I can believe that the creator was sitting or standing in the landscape while painting, but in my opinion, in the course of painting, she watched inside rather than outside. As it is, for me, I can recognize her pictures as being expressive nonfiguratives, which, while mainly creating landscape-associations, have just as much to do with landscape-painting as, let's say, the early pictures of Kandinsky.

Patrícia Minerva Varga is not the sharp-eyed nature-watcher who, snapping her fingers at scorching heat, piercing cold, wind and rain, maps the view. She walks on paths more dangerous – in her own inner deserts, jungles, avalanches and seas. That's from where she sends us these messages – some kind of postcard-imitations, if you like – disguised as paintings – whose determining trait is the oblivion that was so appreciated by Chinese painters (nota bene! the landscape-painters, as well). It's the knowledge that after all, neither the landscape, nor the external world, nor any kind of "trend", nor controlling one's own personality, and perhaps not even the acceptance of the professional constraints of painting, can tie one's hands. This intrepid traveller, standing as some kind of a "Black Shepherd Boy", "On the way home from long journeys", on a path leading through the black trails of "Poor, beautiful, horrible dead" burnt into the ground, doesn't know that I consider courage as her ultimate virtue.

György Szemadám
painter

DISSOLVED IN MATTER

Patrícia Varga's character qualifies as somewhat of an eccentric compared to tradition. Let's just consider the multi-faceted quality of the stone pillars (menhirs) "depicted" as sacrificial figures or as the enchanted of the group watching the ceremony.

She tells a mythical story – either with characters taken from Hungarian symbology, or from that of aborigines, according to one's own taste (God himself may lean into these sacred spaces, glowing in brownish red, scorching in yellowish red) – at the same time, in the spirit of some kind of Rite (2004), she methodically consecrates everything. She consecrates them so that she can immediately absolve them from their sins. For her, a good place – the title borne by several pictures of hers – is not only some kind of station of an existential experience, visualizing the fields and the misery of István Sinka's writings in its transformation as the site, the mountain, of crucifixion – it is also the scene of justification, the joy before birth (embryo freedom?). At the same time, it is a kind of negative altar, tending towards the depth of the earth ("That grave in which a nation lies"?), which – although the end of the world is not here – swallows everything. And the humanized stones, faceless statues, bystanders following the feast rite, who have gathered around it – as living envoys of landscape and justice – make a sacrifice to the festive moment with a "bow of the head" (if they had heads). To the tragedy of putting to death? Rather to the subsequent ritual – preparing for sprouting, even in a dramatic way – ordering the colour-stripes next to each other according to emotional focuses. And yet, it is not only the initiated who can enjoy the essence of Patrícia Minerva Varga's – so to say – „philosophic" (philosophical?) painting style. Although the above-mentioned accessory elements bring us closer to the almost spiritual mystery hiding in the colour and form imagery of canvasses and pastel crayons, influencing the structure and regulating the set of motifs, but they can also provide an aesthetic experience to those who only pay attention to facture, the roads made infinite in circular movement, the rhythmical location of figures, faceless shapes, rock dummies, absorbing a musical experience at the same time, the profusion of bright colours: flourishing yellows, melancholy browns, overripe oranges, black-tinted ultramarines. It is a fascinating picture composition, rhythmically smoothing the three transversally moving roads into the landscape which hides a funnel (a downwards eddy) on the left (In two days' time XXI, 2005); which virtually secures a separate status within the picture to the isolated parts built up of reddish yellow reeds (light wires), biting into one another through their circular movement. (Sun-pen – moon-pen, 2000). (…)

On the illustrations, which are closely related to the oil paintings, both in colour imagery and mode of expression – although the artist is good at drawing – it's never the elements of drawing, the sharpened lines of cross hatching that dominate the picture but the velvets of pastel patches drifting into one another, applied onto the canvas with a painter's view. The sensual blue-yellow profusion of "...are you aught that man may question?" (2006) with the menhirs, living-lifeless figures surrounding the "clear" (blue) spring, is more than beautiful – a colour imagery rich in expression and symbolism. (...)

The surprise for me, however, is the pictures in pastel that develop the blue (blue-black) streak into a true realm of emotions as it meanders like a promontory (...Strips of land swimming in moonlight, 2006). Especially the latter illustration – let us repeat: bordering on a painter's view and technique – is overwhelming. The whole has something unfathomable about it, the vibration making the plays of light shoreless, and at the same time regulating them; as if the personality of the artist had been dissolved in matter.

Lajos Szakolczay
literary and art critic,
Attila József and Kölcsey
Prize winner

„Posztumusz humusz" (Ratkó József) / "Posthumus Humus" (József Ratkó), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

WORLDS THAT NEVER EXISTED

A bustling artistic life exists in Budapest – or has it only come back to itself again? Among other things, this is due to the appearance and perseverance of galleries with a value-creating artistic vision. Such are the exhibition halls of Volksbank Zrt, which have been opened three years ago. And of course, first of all, it is due to the artists themselves going their own way irrespective of circumstances. An art historian strives to get acquainted with every single "own way" in order to understand them, evaluating them for the use of art history in a way also displaying some kind of a clear-cut picture of the whole that includes new phenomena.

From the perspective of today's painting, modernist art history was once written in a very simplistic way. Moreover, it was based on a misunderstanding. The misunderstanding was "merely" that it was academism and the stereotypical rules that artists of the time overstepped; they had no intention of stepping out of the inner history and world of art. Let's just recall the Velasquez-quotations of Manet, or Van Gogh's

Rembrandt-paraphrases, etc. Thus, if we look at Patrícia Minerva Varga's whirling yellow and red fields, her dark figures reminiscent of cypresses, and think of Van Gogh, we shouldn't blame ourselves but rather the omission of the history of traditions from art history with a single point of view. And let's look at what the painter of today has learnt from her master (moreover, who it was that her master learnt from), and what it is that she transmits.

From all these, however, the consequence to be drawn won't be "let's rather look at Van Gogh" – on the contrary! Van Gogh is, after all, not 100 but 120 years away from us. But in spite of him not knowing anything about István Sinka (a XXth century Hungarian poet and writer), and the Black Shepherd Boy, one of the inspirers of Patrícia Varga's pictures, and possibly not knowing too much about Hungary – neither knowing too much about the wheat fields not having cypresses on them, or that the sun and the moon don't stand together – still, for a long time we used to look at his pictures as if containing all these. Up until Patrícia's pictures appeared, that is.

It was Miklós Szüts who said of Patrícia Minerva Varga: "It is not a view that the painter paints, it is a picture that he paints. At best he creates a world that never existed." So then does the picture, as it is, have nothing to do with what we see? It doesn't necessarily, but it definitely has to do something with how we see.

Patrícia Minerva Varga, who studied in The Hague, as well, shows Van Gogh's passionate, whirling colour fields mainly from a top-view. She looks at them with Radnóti's (a XXth century Hungarian poet) eyes, a little bit perhaps with the ensuing demand of "mapping the world", but she also monopolizes them, creating her own landscape. And she does it in such a peculiar way that her sweeping pastel- and brushstrokes seem to start directly from her body, the movement of her arm. Furthermore, the top-view could be distanced but this physical closeness, the distinctly upper right side viewpoint, and thus, the intense divergence of the view and the motives reveal a personal picture, rather than the harmonizing of the landscape as it is seen within the lying format of the picture. By means of Patrícia Varga's uncontrollably outbreaking brushstrokes and paint-scratches, her paint-smudges applied from the tube, her roads (recalling the river-curves of Mednyánszky), her mirror-imaging (black clouds, suns and moons in the sky, and holes on the fields), the interpenetrating and coherent (heavenly and earthly) fields give a cosmic measure to the space enclosed into the picture.

A fény lármája IV. (Babits Mihály) / The din of light IV. (Mihály Babits), 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 20×30 cm

But what does all this have to do with our reality, after all? The initial series of pictures in a program of the Hungarian TV channel m2 about young people starting their career shows the following boards along an (electronically generated) meandering road: MONEY SUCCESS HAPPINESS CAREER POWER. This might well be our reality, although the electronically generated picture has the least to do with it. The personal or tale-like or transparent picture, created by the artist, is about other worlds. The colours underline my statement: Patrícia Varga uses clear, mainly basic colours (yellow, red, with a little blue), whose power she not only enhances with white and black but makes it almost unbearable: her picture is that of an agitated, tormented, deadly world. She is, therefore, a true, genuine painter, perhaps owing to her master (Pál Gerzson).

Having gotten into such a faraway past from our days, there's only one more fact to call your attention to: the pictures vibrate, they live, whether it be through the spatial interpenetration, the pulsating fields of colour, or through the brushstrokes. This is the life which Patrícia Minerva Varga created with her own (complex) methods, and this is what makes her works a part of art history: subjects capable of communicating with older works in the living, breathing realm of art history. We can say: what she sees here certainly exists.

Katalin Keserü
art historian, Széchenyi-Prize winner
opening speech in the Volksbank Gallery,
December 2006 (excerpt)

EXERCISES IN LANDSCAPE PAINTINGS

Patrícia Minerva Varga was born in a family of intellectuals and educated in the legendary 60's in Budapest. She completed her artistic studies in the 90's with Pál Gerzson, Ernő Tolvaly, and Gábor Nagy mentoring her. Later, in the open-spirited atmosphere of the second half of the decade, she got the chance to deepen her knowledge of the European painting tradition with her scholarship to the Netherlands. She already has several Hungarian and foreign exhibitions on her record.

The genre of the catalogue prompts the author (authors) to sum up the artist concisely, and to evaluate her. So let's put it on record: Patrícia Minerva Varga is a landscape painter. During her career up to now, she has fought through all the difficulties, all the minefields of this genre, audaciously reshaping the weighty tradition which nearly crushes to death the artists practising this genre. She has developed her peculiar form imagery, the turbulent sketching, the thick layer of paint which hardly ever dries up, the glowing orange and sun-yellow, which make her pictures unmistakable among her contemporaries.

Her landscape paintings follow the traditional inner categories of the genre, the one concentrating on a concrete view, and the one recalling inner passions.

Patrícia Minerva Varga's landscapes in the traditional sense are about the relationship of man and nature, in such an artful way that the primariness of the view doesn't come up short. Can we find our home in nature again? – this is the seemingly commonplace but vital question of modern man that these traditional landscape paintings ask from us. Varga herself shows life in the landscape, without any special figuration, storytelling, centralising, or literariness, and yet neither in an abstract, automatic way either, nor a spreading out in space, but rather sensualizing always another part of the never-ending process of landscape, life and creation. These works reveal the unity of man and nature, still to be called romantic in spite of all the ordeals, the idea that sympathy with the universe is possible. That sympathy of the universe with mankind is possible. The open inner world of the pictures is connected to the earth as the place of human existence, providing its multi-layered meaning through their irregularity. Because the painter creates without restraints, she thrusts the developing forms, which carry the joyful and the gloomy, the eternal and the ethereal, out of herself spontaneously. And what is more, the truthfulness of her painting is displayed in the abstract and at the same time down-to-earth formation-shaping. She doesn't ponder, doesn't calculate, doesn't speculate. But with the security of a sleepwalker, she always finds the expression of her experiences through the mirroring of outer reality and her inner world into one another, an expression at times stuttering due to fast breathing, but all the more full of life and heated-up. These visual signs, which imitate stenography, provide the true originality of her painting style.

Madárlátta hegyorom / A Mountain Peak as Seen by Birds, 2005, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

The traditionally meant group of landscape paintings are works which project inner emotions into the landscape, breaking away from the concrete view. In this very case (while analyzing Patrícia Minerva Varga's pictures), let us call them pictures of memory. I'd like to visualize the structure of this genre created in the oeuvre of Patrícia Minerva Varga with the picture "Poor, beautiful, horrible dead" (1998). Creation is the print of possibilities of visual memory. It is so in many ways, partly as a recollection of the determining literary experience, the autobiographical novel by István Sinka Confessions of the black shepherd boy, partly inspired by a visit into the memorial park of Mohács. At this emblematic spot, with skeletons turning to dust under every square centimeter, it's not the ground that we tread on but humans, history, and tradition. Man and landscape are powerfully connected, visually displaying the eternal circulation which is decisive in the relationship of nature and man. The living and lifeless shapes only differ from each other in their directions (standing and lying), their mass is the same, impossible to outline. "Poor, beautiful, horrible dead, because of you, I have to sing until my very death," so the narrator, phrasing with a balladistic allusiveness and compactness, and indeed, on the picture, the dead lie on the ground, burnt into the ground, with the path leading among or above their bodies.

This inner, more precisely historical landscape of Patrícia Varga moves on the border territory of the sacred and the profane. Let's not forget that in the relationship of self and history, perspective is just as important as on a landscape painting. Varga is an instinctive painter, her encounter with metaphysical existence is rather like a misgiving. Led by an instinct, the elements referring to the closeness of transience enigmatically infiltrate nature, which earlier on was serene. But in this painting, death is the manifest theme, as well. Past and present are present at the same time, visually pointing out in an accurate way that we are all made up of our past and our traditions. And just like the soul which has lost its way in the work of Dante, the man of the present goes for a journey in the picture, a walk among the dead, in order to get a clear understanding of himself, to look for his place in the world. The "human bulks" towering up like a black exclamation mark are an ominous rolling mass in one, made up of anxieties experienced on the hither shore of existence, dropped out of the forlorn shivers of the soul.

She diverges from the technique of traditional landscape painting inasmuch as she doesn't project emotional experience in the traditional way, but rather elaborates and integrates it. That is, she places the universally important question, the cyclicalness of life-death and transience into the great circulation of nature. On this picture of hers, and on her other works following this structure, we can return to the harmonious relationship of the lost and symbolised, formerly organic, man-nature relationship, in which existence and non-existence are present at the same time.

Gabriella Uhl
art historian

THE FALSE MASK OF REAL CHARACTER

A few years ago in 2002, Erdős Renée House in Budapest-Rákoshegy, held the exhibition titled "Landscape as a model of reality". It was held along with a symposium connected to the exhibition. Erdős Renée House sought to make a survey on how powerful and how diversified landscape is as a medium in the Hungarian art of the turn of the millennium. Together with the works of older masters and artists of the intermediate generation, the symposium presented young artists practicing fine art and applied art: painters, illustrators, sculptors, textile and ceramic artists. Along with the work of Ignác Kokas, Pál Gerzson, El Kazovszkij, Imre Bukta, Péter Földi, László Szotyory, Eszter Balás, Ildikó Zsemlye, Ildikó Ardai, Zsuzsa Péreli and Éva Kádasi – the creations of Patrícia Minerva Varga were present as well, because in her oeuvre, the landscape as a topos with a thousand-year past, although by no means with a continuous tradition, is of outstanding importance, possessing as it does a tenacious presence in our age, so multi-faceted, and layered in such a complex way. In relation to the richly varied collection of works interpreting landscape depiction, the concept and genre of landscape necessarily meant in a broad and expansive sense by this time, the curator of the exhibition Landscape as a model of reality, Ágnes Bakonyvári M. expressed the following consequence, interpreting the creations of Patrícia Minerva at the same time: "Human existence, moving within the boundaries of time and space – in order to secure the relationship of the transcendent to reality – ignored the artistic approach to nature as a model value representation of material reality for almost a whole millennium, connected with a conscious spiritual taking-into-possession. After the human culture's loosening of this type of distance from nature in the last narrow half-century, it discovered rich possibilities of linking to transcendent reality through its artistic approach and interpretation."

Interestingly, however, the „landscape painting" of Patrícia Minerva Varga is two-branched. In the sequence of oil compositions and pastels, in every creative phase, open air landscape- and cityscape-compositions are present, registered in the spirit of classical impressionistic as well as post-impressionistic artistic principles, applying their creative methods, powerfully based on the experience of sight, grasped so to say from the viewpoint of an outsider. In the last one-one and a half decades, however, and after completing her study phase in the mid-nineties of the previous century, her painter's activity is characterised by rather spiritualised works, and defined by a visionary landscape painting style. The compositions of Patrícia Minerva Varga are depictions of nature seen from a weird point of view. It is a side-top-view or a slanting overview, reduced to mere landscape elements – hills, valleys, promontories, meadows, plough-lands, streams, paths, and as a rule excluding the horizon and the sky, or melting them into the earth. She has built up memory-like motifs, yet with a tilted balance, and thus transformed into a peculiar envisioning. Dark-tinted colour-streaks form the counterpoint to the clear, bright-toned colour use in the pictures, constructed of agitated brushstrokes, head-spinning whirls of blotches, based on just a few colours. It is as if we were walking through landscapes of realities and fantasies merging into one another, as if the pictures of inner, mental projections of landscapes were freezeframed in a stop-motion at the refraction of burning ochres, of wild oranges, as if we were surrounded by substances loaded with immense tensions. It is as if the real character were merely a fake mask – and exactly as if this fake mask were reality itself. In the radiation of yellows, oranges, reds, browns, in the glowing picture space, black stone-, human silhouette- and soul-formations shift back and forth, wobbling and swaying, undefinable, like fragile toys of uncertainties and accidentalities. It is through these painter's transcripts, these signal-like phenomena, these symbolic allusions, these expressive projections, that the otherwise so familiar landscape can become a scene or milieu bathing in passionate emotions, lifted away from everydayness, where there are no longer any familiar events occurring but life and death, existence and non-existence struggle desperately with one another. Where we can hope for the opening up of transcendent connections, metaphysical touches, sacred encounters.

Following the trail of the world and Hungarian artist-ancestors, the painter Patrícia Minerva Varga reveals mysterious landscapes of peculiar, tense beauties, and it's these landscapes of peculiar, tense beauties that she invites us to wander on, or rather calls us, carries us away to roam about with her suggestive means. So let's take the courage to step onto those trodden, rough, though ready paths, either running into nowhere or returning into themselves on her pictures.

Tibor Wehner
art historian

Megkövült cunami I. / Petrified Tsunami I., 2005, olaj, vászon / oil, canvas, 80×100 cm

IMAGINARY WORLD, SACRED SPACES

The painter Patrícia Minerva Varga paints landscapes. This is not a usual art program at the beginning of the twenty-first century when – as we might think – everything, and the opposite of everything, has already happened; everything has been painted and photographed in this genre. Yet still, she is a living refutation of this. In her works, we can see a series of landscapes, paintings and pastel pictures, indeed; and yet, the observer is taken aback by the sight, taken aback by the effect of the pictures. These works, painted or drawn in clear colours, are burning us, they are scorching us from the walls. It is the rhythm that matters, the dynamics of the picture's surface. In the sketch-like pictures visualized by ecstatic (brush)strokes, there are hardly any details: it merely emphasizes the important points displaying the message. The clear colours affect us with a titanic force next to each other. The scintillating colours, the rough-hewn command of the brush, the occasionally Van Gogh-like „short-stroked" painting technique, inevitably call that great predecessor to mind. But these expressive landscapes, with their bold, flaming colours are typically "MINERVAESQUE". The effect they create with their peculiar perspectives is as if we were flying above them in a feverish dream. The perspective and the horizon tilts, it dissolves forms into furrows, shaping the perpetually moving surfaces into meandering, crooked bow-shapes. Natural forms are distorted by the painter's emotions: exalted pathos, anxiety, terror, happiness, nature glorified in an almost religious ecstasy. We already lose our senses, not discerning a difference between real and surreal. There is only a world-questioning becoming transcendent (beyond senses) as a result of inspiration and intuition.

The artist, while painting a landscape, is painting herself, the depths of her own soul. Perhaps she isn't painting at all, only "mediating between the sacred and the material world". In this way, the orange and golden-yellow fields flaming in cosmic space, with the black idols standing in them, become archaic sacred spaces of an imaginary world. This is how the pictures of Patrícia Minerva Varga reinterpret the world of landscape painting – in this passionate picturesqueness. The titles bear a fresher layer at the pictures: a quotation by Jung and poem fragments open up further our already widened perspective. On her graphics and sketches, the mutual effect of stains and lines is what matters for her. Although her figures are impersonal, the rooms coiling around the figures and the houses toppling into one another become true, lyrically expressive spaces through the schematically envisioned, extraordinarily expressive movements. The form of these carried to "ad absurdum" is the chair series, which recalls human situations in a surrounding that is characteristic of expressionistic films; and here, her peculiar, occasionally recurring symbol, the staircase appears again; it is not only our eyes but also our thoughts that are led further, like Jacob's ladder, into other, unknown worlds.

László Szlaukó (Knox)
March 2009

VISUAL ETUDES
THE INK DRAWINGS OF PATRÍCIA MINERVA VARGA

"A drawing has to be regarded as the basis of all fine art." It is this affirmative sentence with which István Szőnyi begins his volume of The School of Fine Arts, meant to be an essential work, first published in 1941. It is a commonplace, we could say – but nowadays, it doesn't hurt to emphasise again and again the vital importance of drawing, as the idea also described by Szőnyi unfortunately doesn't seem to be all that obvious for the young generation of artists as they cast about in the labyrinths of new trends and visual genres. Drawing is quite multi-faceted, with the sketch-like laying down of the first idea, experimenting variations, the calligraphic recordings of momentary movement as well as the absorbed, analyised studies of form, space and structure all belonging to the elements of its complex form-language. Several drawings are merely the offspring of the artists' everyday practice, or their own amusement, while others are autonomous creations. The aim of the drawing may determine the creator's choice of tools. Some tools can be applied well for faster work or sketchy drafting techniques, whereas others are meant for absorbed creation and fine details. Drawing can be done in many ways. Not just the thoroughly elaborated drawing, but also the creative scrabble drafted in a sketch-like way, can be evaluated as an autonomous work of art. Leonardo, as the first one in the history of art, in its principal messages to the artists took notice of the primordially creative significance of sketches that carry an independent value. At the same time, he warned that "the sketch shouldn't be too complete!"

The drawings wrought in ink by Patrícia Minerva Varga are basically quickly sketched, sweeping compositions. Finger-exercises, so to say. It is not merely the development of drawing ability, and not the daily routine, that called them to life, but rather the joy of drawing, the faith in work done day by day. Nulla dies sine linea – that is, no day should go by without a line. It might be this Latin saying that serves as a motto for these ink drawings.

Namely, these aren't preliminary drawings for paintings but visual notes, records, which were made continuously, and came to life as the result of everyday work. They are, however, more than mere practice; they are present in the life of their creator as some kind of a meditative activity, like a rite. In them, the rhythm, the monotony, the ritual quality of frequently repeated movements and motifs is alloyed with habit and constancy.

The technical quality of ink as the applied tool essentially determines the character of the small drawings. As a

consequence of the more improvisative nature of ink, these almost calligraphic compositions came to life on the trails of sweeping, easy brushstrokes.

Some of them display movement drawings of human shapes, mainly nudes – these are close to croquis. Here, she eternifies the character of the movement after shortly posing the models, reproducing the anatomical proportions and the sight in the most truthful way possible. The way of portraying, however, is defined by the technique; the sitting, standing, lying or else squatting, mostly nude human figures take shape through the sweeping motion of the lines drawn in ink. On another group of pictures surpassing studies, she paints, or rather writes, her figures with schematic swaying lines, now thinning, now strenghtening. In this way, works related to Japanese and Chinese ink tradition came to life. From this aspect, technique once again becomes an essential element, also possessing a spiritual meaning. It creates a connection to Far Eastern cultures and art, of whose techniques one of the most basic is ink. Chinese and Japanese artists wanted to visualize the unity of the cosmos by harmonically merging with the spirit of nature. For them, painting is (was) a spiritual practice, during which the command of the brush had to be learned according to thoroughly and precisely laid-down rules. Considering drawing and attitudes, there are significant differences between Chinese and Japanese culture, but the techniques and the creative spirit are essentially the same. As a result of inner concentration, the Far-Eastern artist sees in his "heart" clearly what he wants to paint, he is "guided by the spirit" of the theme, and it is this picture seen inside that he begins "writing down" with the swift, flexible movements of his hand. Patrícia Minerva Varga acted much like this during the creation of these sensitive ink drawings. The completed pictures radiate relief, openness, naturalness – even if it is not these ideas that they thematically represent. Although nude portraits are, in the first line, one of the basics of arts studies, Patrícia Minerva Varga's ink drawings portray more than that. The little sketches have a message, a meaning; they are more than studies or drafts. Nakedness in fine art portraits is primarily connected to innocence and unmasked truth, but at the same time, it may be a symbol of exposedness. The stooped or crouching figures visible on some of Patrícia Minerva Varga's pictures obviously refer to the latter one. This association of exposedness is enhanced by the interior segments appearing on other sheets, with the single chairs standing in them, signifying emptiness and solitude. Sometimes, the crouching figure and the empty chair appear next to each other in a desolate part of a building or room corner. There are pictures on which human shapes appear in between outer spaces, among street details, staircases, and housewalls. Windows and gates reference buildings. Only a few lines signify these architectures, but we can still feel the space, which appears infinitely vast even on these tiny pictures. It almost crushes the very nearly bodiless, ascetic line-figures that are casting about, swaying, balancing in them. Among these works, there are quite concisely drafted pieces which are sovereign graphic creations, independent of any kind of study. It was the possibilities hidden in ink which led to these clarified compositions.

On these works, spiritual content fills the everyday phenomena of landscapes, buildings, and spaces through a working method connected to the previously mentioned Far-Eastern traditions. Lines meander and get into emblematic portraits, visual signs like Japanese kanjis or Chinese characters: they become meditative objects pointing beyond their primary meanings. As we look at them, we do not only see human figures, houses, streets, squares, or chairs. The ethereal lines well up into motion, launching stories and making games of forms. Through them, we step out of real space and time. They lead us to metaphysical landscapes, somewhere where their creator herself might have been walking while making them. They give a chance – to the artist as well as the viewer – to meditate.

Judit Szeifert
art historian

MINERVA

Két nap alatt három út / In Two Days, on Three Paths, 2009, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Vízgyűrű / Ring of Water, 2007, olaj, vászon / oil, canvas, 80×80 cm

Megkövült cunami II. / Petrified Tsunami II., 2009, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Madárlátta hegyorom II. / A Mountain Peak as Seen by Birds II., 2005, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

Cím nélkül / Untitled, 2009, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

„Vállalod-e a végtelent?" I. (C. G. Jung) / "Will you take on the infinite?" I. (C. G. Jung), 2007, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

De Mello fája / De Mello's Tree, 2002, olaj, vászon / oil, canvas, 40×130 cm

Cím nélkül / Untitled, 2005, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

„Roppant pogányság" III., (Kosztolányi Dezső) / "Enormous paganism" III. (Dezső Kosztolányi), 2009, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

„Vállalod-e a végtelent?" II. (C. G. Jung) / "Will you take on the infinite?" II. (C. G. Jung), 2007, olaj, vászon / oil, canvas, 50×100 cm

48-49. oldalon:
Tisztulni vágyók / Yearning for Purification, 2006, olaj, vászon / oil, canvas, 100×140 cm

A fény lármája III. (Babits Mihály) / The din of light III. (Mihály Babits), 2003,
olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

A fény lármája I. (Babits Mihály) / The din of light I. (Mihály Babits), 2009,
olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

A fény lármája II. (Babits Mihály) / The din of light II. (Mihály Babits), 2003,
olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Az utak súrlódnak / Roads are in Friction, 2005, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Jó hely (sorozat) / Good Spot (series), 2006, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

„Mit nékem a hazugság glóriája?" (Kosztolányi Dezső) / "What care I for the glory of lie?" (Dezső Kosztolányi), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Planéta és szeráf III. / Planet and Seraph III., 2005, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Feltárás / Uncovering, 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 50×70 cm

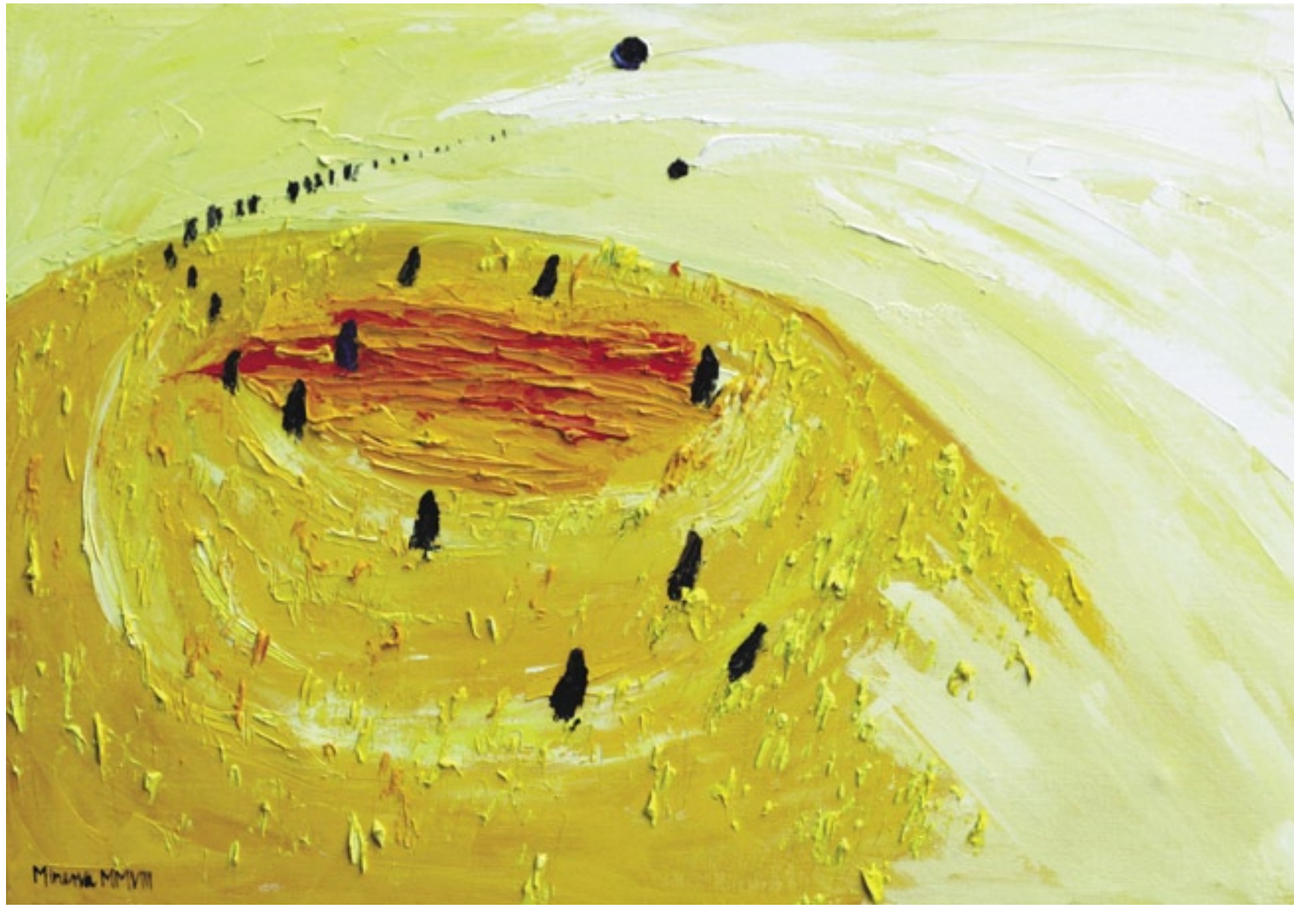

„Vállalod-e a végtelent?" III. (C. G. Jung) / "Will you take on the infinite ?" III. (C. G. Jung), 2008, olaj, vászon / oil, canvas 70×100 cm

„Ám ez a kő is képletes" (József Attila) / "Yet even this stone is metaphorical" (Attila József), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

„Gyűrt, sárga táj, az égi mellig ér" (József Attila) / "Wrinkled, yellow landscape, reaching heaven's bosom" (Attila József), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 140×200 cm

A fényörvény közepén / In the Centre of the Whirl of Light, 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 140×220 cm

„Roppant pogányság" II. (Kosztolányi Dezső) / "Enormous paganism" II. (Dezső Kosztolányi), 2008, olaj, vászon / oil, canvas, 70×100 cm

Fénytenger, félsziget / Sea of Light, Peninsula, 2005, olaj, vászon / oil, canvas, 70×90 cm

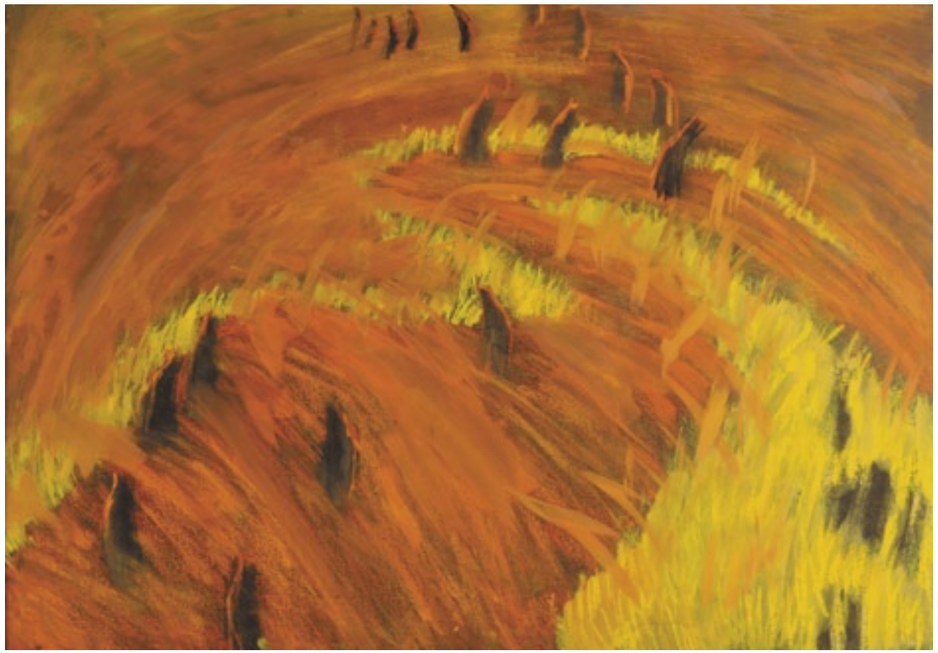

„Valami fáj a tájnak" III. (Tóth Árpád) / "Something hurts the landscape" III. (Árpád Tóth), 2005, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

*Befútt a Nemere a domb alá / Nemere has Blown under the Hill (*strong South wind in Transylvania), 2007, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm*

„Végtelen Terek mélységébe látni" II. (Babits Mihály) / "You can see into the depth of infinite spaces" II. (Mihály Babits), 2009, papír, pasztell / paper, pastel, 50×70 cm

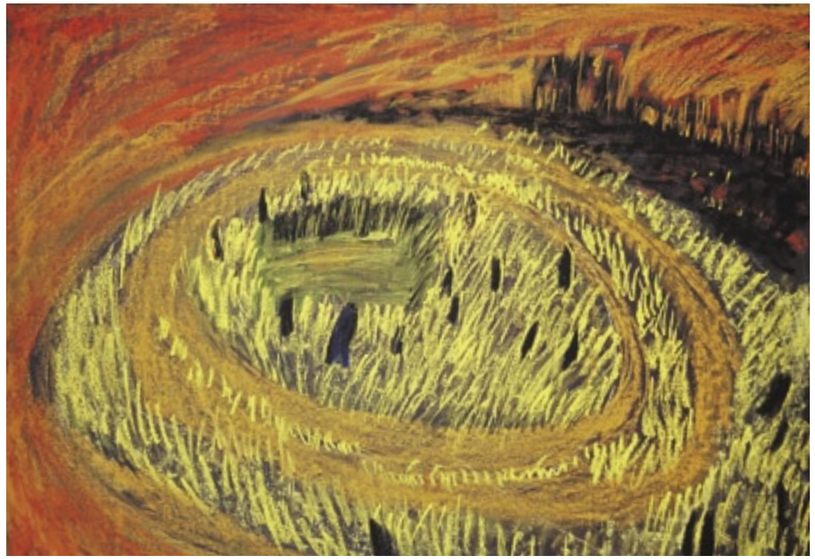

„A sírt, hol…" (sorozat) / "The grave, where..." (series), 2005, papír, pasztell, / paper, pastel, 70×100 cm

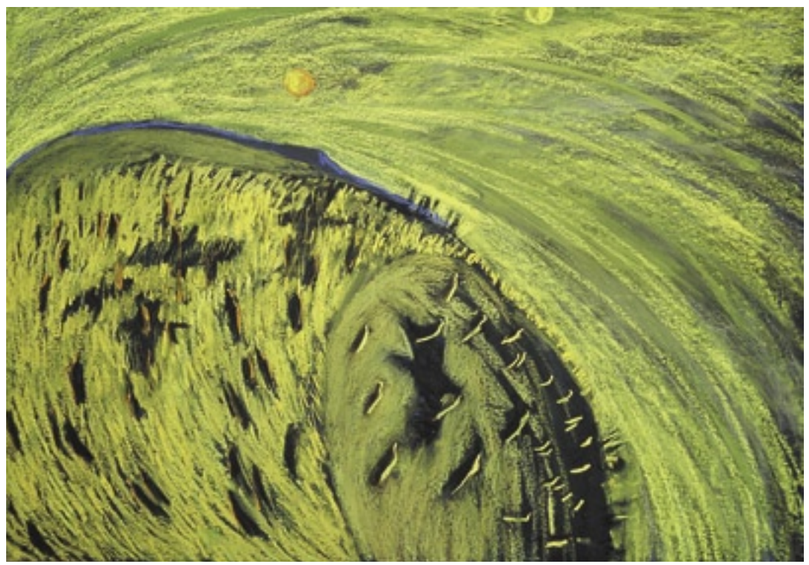

Madárlátta föld II. / Ground as Seen by Birds II., 2005, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

„Valami fáj a tájnak" IV. (Tóth Árpád) / "Something hurts the landscape" IV. (Árpád Tóth), 2005, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

Rítus / Rite, 2007, papír, pasztell / paper, pastel, 50×70 cm

Testvértűz / Brotherly Campfire, 2008, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

Jó hely, jó idő / Good Spot, Good Time, 2007, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

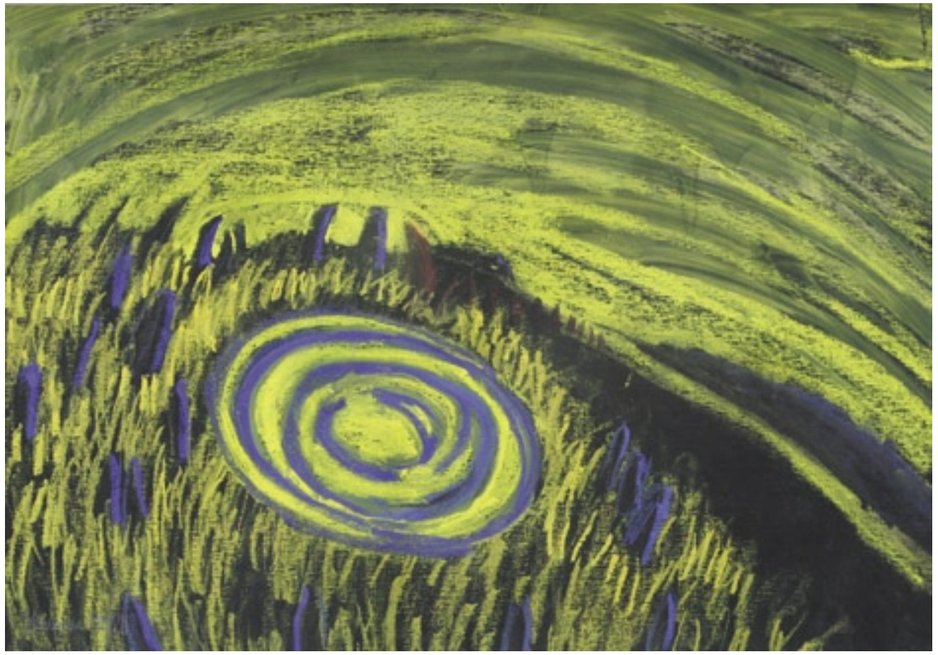

Holdfényörvény / Moonlight Whirl, 2009, papír, pasztell / paper, pastel, 50×70 cm

Fénykarámok II. / Pens of Light II., 2005, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

„szegény, szép, szörnyű halottak...” (Sinka István) / “poor, beautiful, horrible dead...” (István Sinka), 2003, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

„Valami fáj a tájnak” II. (Tóth Árpád) / “Something hurts the landscape” II. (Árpád Tóth), 2008, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

Fénykarámok I. / Pens of Light I., 2003, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

„Magyarország hegyeken túl van" (József Attila) / "Hungary is beyond mountains" (Attila József), 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 20×30 cm

Cím nélkül / Untitled, 1994, papír, pasztell / paper, pastel, 20×30 cm

„Ének a búzamezőkről" (Móra Ferenc) / "Song about the wheat fields" (Ferenc Móra), 2009, papír, pasztell / paper, pastel, 70×100 cm

Az előző oldalak grafikáinak mérete 29,5x21 cm, 1989 és 2009 között készültek.

CURRICULUM VITAE

Név: Varga Patrícia Minerva
Születési hely, idő: Budapest, 1963.09.29.

Cím: H-1044 Budapest, Megyeri út 234. IV. 14.
Telefon: (+36) 1380-9714, mobil: (+36) 30-209-1395
Fax: (361) 217-4389
E-mail: vminerva@freemail.hu
website: www.patriciaminerva.extra.hu

Érettségi: 1992 Eötvös József Gimnázium, Budapest
Szakiskolai bizonyítvány: 1987 Kirakatrendező és Dekoratőr Iskola
Diploma: 1995 Festőművész Diploma, 1995 Középiskolai rajz- és művészettörténet tanári diploma, Magyar Képzőművészeti Főiskola
Posztgraduális képzés: 1995–96 Magyar Képzőművészeti Főiskola

TANULMÁNYUTAK
1995. február-május: cserediák a Hágai Képzőművészeti Akadémián
1998. május: MÖB hollandiai ösztöndíj (Hága)
1999. május: Stichting Européer hollandiai műtermi munka (Leyden)
2000. nyár: Szováta, Erdély, Románia 1 hónapos ösztöndíj, Budapest Galéria
2002. szeptember: Felsőbánya, Partium, Románia, Királyhágómelléki Református Egyházkerület
2004. szeptember: Felsőbánya, Partium, Románia, Királyhágómelléki Református Egyházkerület
2005. július: Gyergyószárhegy, Erdély, Románia, Budapest Galéria

TAGSÁG
1994 Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete
1999 Magyar Festők Társasága

FONTOSABB HAZAI CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSAI
1989 Galéria 11, Budapesti Műszaki Egyetem kiállítóterme
1993 Art-Jam 93, Gellért Hotel (trio)
1995 Csongrádi Városi Galéria
1998 MKF Barcsay Terem, Barcsay Pályázat
1998 Budapest Art Expo, Műcsarnok
1999 „Titánia", Várszínház Galéria
1999 „Melankólia", Magyar Festők Társasága Kiállítása, Ernst Múzeum
2000 „Félszáz mondat Neked", Nádor Galéria
2000 „Máskor, máshol", Magyar Festők Társasága Kiállítása, Szeged
2000 Tóth Menyhért Díjasok, Kecskemét
2000 „Nőművészet Magyarországon 1960–2000", Ernst Múzeum
2000 Festészet az ezredfordulón, „Dialógus", Műcsarnok
2001 Kép-párok, BÁV Aukciósház, Budapest

2005 „Genezis", Cifra Palota, Kecskemét
2005 Bencés Apátság Galéria, Tihany
2006 „Oltár", Cifra Palota, Kecskemét
2007 „A fény", Volksbank Zrt.Galéria, Budapest, Istenhegyi út 40/A
2008 „Érték, művészet, mecenatúra", Magyarországi Volksbank Zrt. művészettámogatási programja, KOGART Ház, Budapest
2008 „Elszáll a lélek" El Kazovszkij és barátai, Janus Pannonius Múzeum, Pécs
2008 KOGART Kortárs Művészeti Gyűjtemény tárlata, KOGART Ház, Budapest
2009 Válogatás Hoffmann István Kortárs képzőművészeti gyűjteményéből, Francia Intézet, Budapest
2009 Völgyi Miklós kortárs gyűjteményének bemutató tárlata, Hamilton AULICH ART Galéria, Budapest

HAZAI EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI
1990 Galéria 11, BME kiállítóterme
1992 Galéria 11, BME kiállítóterme
1993 Bocskai Galéria
1994 Paksi Atomerőmű kultúrcsarnoka
1996 Újpest Galéria
1996 MKF Barcsay Terem
1997 Fészek Művészklub Hermann-terem
1997 International House, kiállítóterem
1997 Collegium Budapest, Institute for Advanced Study
1998 Vízivárosi Galéria (trió)
1998 OTP Bank Galéria
1999 Szinyei Szalon
1999 Duna Galéria
2000 Szinyei Szalon
2000 Csongrádi Városi Galéria
2001 Vízivárosi Galéria (Zsemlye Ildikó szobrászművésszel közösen)
2001 Ökollégium, Budapest

Name: Patrícia Minerva Varga
Born: 1963, Budapest

Nationality: Hungarian
Address: H-1044 Budapest, Megyeri út 234. IV. 14.
Phone: (+36) 1-380-9714, (+36) 30-209 1395
Fax: (361) 217-4389
E-mail: vminerva@freemail.hu
website: www.patriciaminerva.extra.hu

KEY QUALIFICATIONS
- Skilled window-dresser and decorator
- Painter - Secondary school teacher of art and history of art

EDUCATION
1982. secondary school leaving examination at Eötvös József Grammar School, Budapest
1987. Specialist examination at the Window-Dresser and Decorator School, Budapest
1995. Painter and secondary school teacher of art and history of art diploma at the Academy of Fine Arts, Budapest

POSTGRADUATE STUDY
1995–1996: Postgraduate painter course at the Academy of Fine Arts, Budapest

MEMBERSHIP OF PROFESSIONAL SOCIETY
Since 1994: Member of the National Association of Hungarian Artists
Since 1999: Member of the Hungarian Painters' Society

AWARDS
1994 Menyhért Tóth Foundation
1998 Barcsay Foundation
2000 Ferenc Katona Kiss & Júlia Túri Foundation
2001 National Association of Hungarian Artists for the exposition Kép-párok
2003 Palladium Prize awarded by the Palladium Foundation for the most outstanding fine arts achievement of the year 2002.
2004 certificat d'honneur of the Királyhágómellék Reformed Church District
2004 XVIth National Landscape Biennale - Hungarian Landscapes
2004 Painter Colony Nagybánya Award for Contributing to the Culture of Partium
2005 by Somogy county for the exposition Balaton tárlat in Balatonalmádi
2006 XVIIth National Landscape Biennale - Hungarian Landscapes

STUDY TRIPS
1995 Febr–May: Study at the Royal Academy of Fine Arts in The Hague, in the Netherlands as exchange student.
1998 May: Study tour in the Netherlands as a scholarship holder of the Hungarian Scholarship Board Office
1999 May: atelier work in Leiden, the Netherlands, with the support of the foundation Stichting Européer
2000 summer: One-month-scholarship at Sovata, Transylvania, Romania, granted by Budapest Gallery
2002 September: Felsőbánya (Baia Sprie), Partium, Romania, by the Királyhágómellék Reformed Church District
2004 September: Felsőbánya (Baia Sprie), Partium, Romania, by the Királyhágómellék Reformed Church District
2005 July: Gyergyószárhegy (Lazarea), Transylvania, Romania, by Budapest Gallery

SELECTED EXHIBITIONS
COLLECTIVE EXHIBITIONS IN HUNGARY
1989 Gallery 11 at the University of Technology, Budapest
1993 Art Jam 93 at Hotel Gellért, Budapest (trio)
1995 Csongrád City Gallery
1998 Hungarian College of Fine Arts, Barcsay Hall, Barcsay Competition
Budapest Art Expo in "Műcsarnok" (Hall of Arts)
1999 "Titánia", Várszínház Theatre, Budapest
"Melankólia", Hungarian Painters' Society, Ernst Museum, Budapest
2000 "Félszáz mondat Neked" (Fifty Words for You), Nádor Gallery
"Máskor, máshol" (At another place, another time), Hungarian Painters Society, Szeged
Menyhért Tóth awardees, Kecskemét
"Nőművészet Magyarországon" (Women's Art in Hungary) 1960-2000, Ernst Museum, Budapest
"Dialogue" Painting at the Millennium, Műcsarnok (Hall of Arts), Budapest
2001 Kép-Párok (Picture-pairs), BÁV Auction House, Budapest
2005 "Genesis", Cifra Palota, Kecskemét
Gallery of the Benedictine Abbey, Tihany
2006 "Altar", Cifra Palota, Kecskemét
2007 "A fény" (The Light), Volksbank Ltd Gallery, Budapest, Istenhegyi út 40/A
2008 "Érték, művészet, mecénatúra" (Value, arts, mecenat), art promotion program of the Volksbank Zrt of Hungary, House KOGART, Budapest
2008 "Elszáll a lélek" (The spirit flies off), El Kazovszkij and friends, Janus Pannonius Museum, Pécs

2001 Mártonfi Galéria, Kecskemét
2002 Magyarok Háza, Budapest
2002 Szentesi Városi Galéria
2003 Ernst Múzeum Dorottya Galériája
2003 Visual Art Atrium Hotelgaléria
2004 Artus Színház, Budapest
2005 T-Com Galéria, T-Com székház, Budapest
2005 PleinArt festival, Soul Café, Budapest
2005 Erlin Klub Galéria, Budapest
2005 Kispesti Vigadó Galéria, Budapest
2005 Ferenczy Béni Terem, Pécs
2006 Művésztelepi Galéria, Szolnok
2007 Volksbank Zrt. Galéria, Budapest, Istenhegyi út 40/a (Radák Eszterrel és Soós Nórával)
2007 Közművelődés Háza, Tatabánya
2008 Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Piliscsaba
2009 Art 9 Galéria, Budapest

KÜLFÖLDI CSOPORTOS KIÁLLÍTÁSAI
2002 Castello di Capestrano, Olaszország
2002 Felsőbányai Művésztelep, Partium, Románia
2004 Felsőbányai Művésztelep, Partium, Románia

KÜLFÖLDI EGYÉNI KIÁLLÍTÁSAI
1995 Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, Hága, Hollandia
1996 Katolische Hochschulgemeinde, Wuppertal, Németország
1996 „Kneipe" des Hochschul-Sozialwerks, Wuppertal, Németország
1999 Kunstcentrum, Hága, Hollandia, Stichting Européer szervezésében
2005 Collegium Hungaricum, Bécs, Ausztria
2006 Magyar Kulturális Intézet, Bukarest, Románia
2006 Vigadó, Kézdivásárhely, Erdély, Románia

SAJTÓKRITIKÁK, ISMERTETÉSEK
1996.04.13. Bergische Blätter (Wuppertal, Németország) • 1996.04.29. Hochschul-Sozialwerk Info (Ungarische Künstlerin stellt aus in der „Kneipe") (Wuppertal, Németország) • 1996.05.10. Westdeutsche Zeitung (Susanne Bien: Meilensteine im imaginaren Raum) • 1998. 01. 15-21. The Budapest Sun (Vécsey Eszter: Pastel tales of the Black Shepherd) • 1998. 09. 28. Belváros-Lipótváros (Péntek Orsolya) • 1998. Keserü Katalin: Emlékezés a kortárs művészetben (Tájkép és Táj-Kép) Noran Kiadó • 1999. 06. 24-30. The Budapest Sun (Vécsey Eszter: Home on the range) • 1999. 06. 30. Der Neue Pester Lloyd • 2000. július: Új Művészet, (Dr. Szabadi Judit: Sárga fényben) • 2002. február, Új Művészet, (Szemadám György: 10+1 év) • 2003/2. A pasztell (Feledy Balázs: Pasztell-titkok) • 2003/4. Duna-Part (Szakolczay Lajos: Fénykarámok) • 2004/10. Hitel (Szemadám György: Benső tájak) • 2005. április 9. Népszabadság (Rózsa Gyula: Egyelőre Bábel c. cikkében) • 2006. szeptember: Székelyföld folyóirat (Szakolczay Lajos) • 2007. február: Új Művészet (Keserü Katalin: Sosem volt világok) • 2009. február 21. Ferencváros (Szlaukó László /Knox/: Lángoló mezők az Art 9-ben)

KÉPEI MEGTALÁLHATÓK
Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, Hága, Hollandia • „Kneipe" des Hochschul-Sozialwerks, Wuppertal, Németország • Deutsche Bank Székház, Budapest • Collegium Budapest, Institute for Advanced Study, Budapest • Akadémiai Kiadó Rt., Budapest • Matáv Rt., Budapest • Vodafone Rt., Budapest • Csongrádi Városi Galéria, Csongrád • Berlini Magyar Nagykövetség, Németország • Abujai Magyar Nagykövetség, Nigéria • Tallini Magyar Nagykövetség, Észtország • Volksbank AG. Bécs, Ausztria • KOGART Kortárs Művészeti Gyűjtemény • Valamint magyar, holland, svájci és német magángyűjtők tulajdonában.

DÍJAK
1994 Tóth Menyhért Alapítvány Díja
1998 Barcsay Alapítvány Díja
2000 Katona Kiss Ferenc és neje, Túri Júlia Alapítvány Díja
2001 MAOE Kiállítási Szakmai Díj (Kép-párok c. kiállítás)
2003 Palladium Díj, amellyel a Palládium Alapítvány „az előző év legkiemelkedőbbnek ítélt képzőművészeti teljesítményét" jutalmazta
2004 Királyhágómelléki Református Egyházkerület Díszoklevele
2004 A XVI. Magyar Tájak Országos Tájkép Biennálé Díja
2005 Balaton Tárlat, Balatonalmádi, Somogy megye díja
2006 A XVII. Magyar Tájak Országos Tájkép Biennálé Díja

Budapest, 2009. április 24.

Varga Patrícia Minerva

2008 exposition of KOGART Contemporary Arts Collection, House KOGART, Budapest
2009 selection of the contemporary fine arts collection of István Hoffmann, Institut Français de Budapest
2009 exposition of the contemporary art collection of Miklós Völgyi, Hamilton AULICH ART Gallery, Budapest

INDIVIDUAL EXHIBITIONS IN HUNGARY
1990 Gallery 11 at the University of Technology, Budapest
1992 Gallery 11 at the University of Technology, Budapest
1993 Gallery Bocskay, Budapest
1994 Nuclear Power Station's Cultural Hall, Paks
1996 Gallery at Újpest, Hungary
Hungarian Academy of Fine Arts, Barcsay Hall
1997 "FÉSZEK" Artists' Club, Herman Hall, Budapest
International House Budapest, Exhibition Room
Collegium Budapest, Institute of Advanced Studies, Budapest
1998 Gallery "Víziváros", Budapest
OTP Bank Gallery, Budapest
1999 Szinyei Szalon, Budapest
Gallery "Duna", Budapest
2000 Szinyei Szalon, Budapest
Csongrád City Gallery
2001 Gallery "Víziváros", Budapest (together with Ildikó Zsemlye, sculptor)
Ő Okollégium, Budapest
Mártonfi Gallery, Kecskemét
2002 Gallery "Magyarok Háza" (House of Hungarians), Budapest
City Gallery, Szentes, Hungary
2003 Museum Ernst Gallery: Gallery "Dorottya", Budapest
Visual Art, Atrium Budapest Hotel Gallery
2004 Artus Theatre, Budapest, Hungary
2005 Gallery T-Com, T-Com Headquarters, Budapest
PleinArt Festival, Soul Café, Budapest
Erlin Klub Gallery, Budapest
Kispesti Vigadó Gallery, Budapest
Ferenczy Béni Hall, Pécs
2006 Artists' Colony Gallery, Szolnok
2007 Volksbank Ltd Gallery, Budapest, Istenhegyi út 40/a (with Eszter Radák and Nóra Soós)
Közművelődés Háza (House of Public Education), Tatabánya
2008 Pázmány Péter Catholic University, Piliscsaba, Hungary
2009 Art9 Gallery, Budapest

COLLECTIVE EXHIBITIONS ABROAD
2002 Castello di Capestrano, Italy
Artists' Colony in Felsőbánya (Baia Sprie), Romania
2004 Artists' Colony in Felsőbánya (Baia Sprie), Romania

INDIVIDUAL EXHIBITIONS ABROAD
1995 Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten in the Haag, Holland
1996 Katholische Hochschulgemeinde in Wuppertal, Germany
„Kneipe" des Hochschul-Sozialwerks in Wuppertal, Germany
1999 Kunstcentrum den Haag, Holland, organized by Stichting Européer
2005 Collegium Hungaricum, Vienna, Austria
2006 Hungarian Cultural Institute, Bucharest, Romania
Gallery Vigadó in Kézdivásárhely (Targu Secuiesc), Transylvania, Romania

PRESS CRITICS, REVIEWS
13.04.1996: Bergische Blätter (Wuppertal, Germany) • 29.04.1996: Hochschul-Sozialwerk Info / Ungarische Künstlerin stellt aus in der "Kneipe"/ (Wuppertal, Germany) • 10.05.1996: daily Westdeutsche Zeitung (Susanne Bien: Meilensteine im imaginären Raum), Germany • 15-21.01.1998: weekly The Budapest Sun (Vécsey Eszter: Pastel tales of the Black Shepherd) • 28.09.1998: periodical Belváros-Lipótváros (Péntek Orsolya) • 1998: Keserü Katalin: Emlékezés a kortárs művészetben (Tájkép és Táj-Kép) Publisher Noran • 24-30.06.1999: weekly The Budapest Sun (Vécsey Eszter: Home on the range) • 30 06.1999: weekly Der Neue Pester Lloyd • July 2000: review Új Művészet (Dr. Szabadi Judit: Sárga fényben) • February 2002: review Új Művészet (Szemadám György: 10+1 év) • 2003/2. review A pasztell (Feledy Balázs: Pasztell-titkok) • 2003/4. review Duna-Part (Szakolczay Lajos: Fénykarámok) • 2004/10. periodical Hitel (Szemadám György: Benső tájak) • 9th April 2005: daily Népszabadság (Rózsa Gyula: Egyelőre Bábel) • September 2006: periodical Székelyföld (Szakolczay Lajos) • February 2007: review Új Művészet (Keserü Katalin: Sosem volt világok) • 21st February 2009, weekly Ferencváros (Szlaukó László /Knox/: Lángoló mezők az Art9-ben)

OWNERS OF HER PAINTINGS
Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten, the Haag, Netherlands • „Kneipe" des Hochschul-Sozialwerks, Wuppertal, Germany • Deutsche Bank Head Office, Budapest • Collegium Budapest, Institute for Advanced Studies, Budapest • Akadémiai Kiadó Rt., Budapest • Hungarian Telecom, Budapest • Vodafone Rt., Budapest • Csongrád City Gallery • Hungarian Embassy in Berlin, Germany • Hungarian Embassy in Abuja, Nigeria • Hungarian Embassy in Tallinn, Estonia • Volksbank AG., Vienna, Austria • KOGART Contemporary Art Collection, Budapest • as well as private collectors from Hungary, the Netherlands, Switzerland and Germany

Budapest, 24th April 2009